

Hallituksen esitys Eduskunnalle ulkomailta vuokratun työntekijän sekä rajoitetusti verovelvolliselle maksettavan työkorvauksen verottamiseen liittyviksi säännöksiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi tuloverolakia, verotusmenettelystä annettua lakia, rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettua lakia, ennakkoperintälakia sekä yritys- ja yhteisötietolakia.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Suomesta saaduksi tuloksi katsotaan ulkomailta Suomeen vuokratun työntekijän Suomessa tekemästä työstä saama palkkatulo työntekijän Suomessa oleskelun kestosta riippumatta.

Verotusmenettelystä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulkomaisen työnantajan taikka työnantajan edustajan tulisi antaa tiedot Suomessa työskennelleestä vuokratyöntekijästä samoin kuin kaikista yli kuusi kuukautta Suomessa oleskelleista työntekijöistä. Lisäksi työn teettäjän olisi annettava työntekijän vuokralle antaneen yrityksen ja tämän edustajan tiedot verohallinnolle silloin, kun yrityksen ensimmäinen työntekijä aloittaa työskentelyn työn teettäjälle. Tiedot olisi annettava, jos kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä palkasta. Samassa yhteydessä lakiin lisättäisiin säännökset ennakonpidätyksen alaisen suorituksen maksajan tiedonantovelvollisuudesta sekä eläkelaitosten ja Kansaneläkelaitoksen velvollisuudesta toimittaa rajoitetusti verovelvollista eläkkeensaajaa koskevia tietoja.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi ennakkoperintälakia siten, että Suomessa elinkeinotoimintaa harjoittava rajoitetusti verovelvollinen voitaisiin merkitä ennakkoperintärekisteriin riippumatta siitä, onko hänellä täällä kiinteää toimipaikkaa, jos rajoitetusti verovelvollisen kotipaikka on valtiossa, jonka kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus. Yritys- ja yhteisötietolakiin ehdotetaan vastaavasti tehtäväksi ilman sivuliikettä Suomessa toimivien ulkomaisten elinkeinonharjoittajien rekisteröimisen edellyttämä muutos. Samassa yhteydessä kumottaisiin

ennakkoperintälain säännös, joka koskee tietojen toimittamista verohallinnolle ennakonpidätyksen toimittamista varten, ja säädettäisiin Uudenmaan verovirasto toimivaltaiseksi antamaan ennakkoratkaisu silloin, kun suorituksen maksajalla ei ole Suomessa kotikuntaa.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetussa laissa säädettäisiin rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle, yhteisetuudelle ja yhtymälle maksettavasta työkorvauksesta perittävän veron määräksi 13 prosenttia. Luonnolliselle henkilölle maksettavasta työkorvauksesta veron määrä olisi 35 prosenttia. Lisäksi säädettäisiin edellytyksistä, joilla maksaja voi jättää veron perimättä. Rakennustyön, asennus- ja kokoonpanotyön, laivanrakennustyön, kuljetustyön sekä siivous-, hoiva- ja hoitotyön perusteella maksettavasta työkorvauksesta lähdevero voitaisiin jättää perimättä ainoastaan lähdeverokortin tai ennakkoperintärekisteröinnin perusteella.

Lisäksi rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettuun lakiin lisättäisiin vuokratyöntekijälle velvollisuus ennakoiden hakemiseen Suomessa työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä, jos palkan maksaja ei ole velvollinen perimään palkasta lähdeveroa eikä kansainvälinen sopimus estä veron perimistä. Ennakkojen määräajassa hakemisen laiminlyönnistä määrättäisiin veronkorotus.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2007 alusta. Tuloverolain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen saatuun palkkatuloon ja verotusmenettelystä annetun lain muutosta vuodelta 2007 annettaviin tietoihin. Vuokratun työntekijän työskentelyn aloittamisesta annettavaa ilmoitusta koskevaa säännöstä sovellettaisiin kuitenkin ensimmäisen kerran ilmoitukseen työskentelystä, joka alkaa 1 päivänä heinäkuuta 2007 tai sen jälkeen. Työntekijän vuokralle antaneesta yri-

tyksestä ja tämän edustajasta annettavaa ilmoitusta koskevaa säännöstä sovellettaisiin ensimmäisen kerran ilmoitukseen sellaisen työn teettämisen perusteella, joka on alkanut 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen. Tiedot olisi kuitenkin toimitettava verohallinnolle ensimmäisen kerran 31 päivään elokuuta 2007 mennessä.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran suoritukseen, joka saa-

daan 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen. Ennakonhakuvelvoitetta koskevaa säännöstä sovellettaisiin myös työskentelyyn, joka on alkanut ennen lain voimaan tuloa ja jatkuu edelleen lain tultua voimaan. Jos työskentely on alkanut ennen vuoden 2007 alkua, työntekijän olisi haettava ennakonkantoa 28 päivään helmikuuta 2007 mennessä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	3
YLEISPERUSTELUT	5
1. Nykytila.....	5
1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö.....	5
Ulkomaisten työnantajien palveluksessa olevan rajoitetusti verovelvollisen työntekijän verotus	5
Rajoitetusti verovelvollisen työkorvauksen saajan merkitseminen ennakkoperintärekisteriin.....	6
Rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman työkorvauksen verotusoikeus	7
Lähdeveron periminen rajoitetusti verovelvolliselle yritykselle maksettavasta työkorvauksesta	8
Rajoitetusti verovelvollista työnantajaa koskevat veloitteet.....	8
1.2. Tilanne työmarkkinoilla.....	9
1.3. Kansainvälinen tilanne	10
Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 49 artiklan mukainen palvelujen tarjonnan vapaus	10
Ruotsi	11
Tanska.....	11
Norja	12
Saksa	12
1.4. Nykytilan arviointi.....	12
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	13
2.1. Vuokratyöntekijöiden verottaminen	13
2.2. Ulkomaisten yritysten verovalvonta.....	14
2.3. Muita muutosehdotuksia.....	15
3. Esityksen vaikutukset	16
3.1. Taloudelliset vaikutukset	16
3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	16
4. Asian valmistelu	16
5. Riippuvuus muista esityksistä.....	16
YKSITYSKOHTAISET PERUSTELUT.....	17
1. Lakiehdotusten perustelut	17
1.1. Tuloverolaki	17
1.2. Verotusmenettelystä annettu laki.....	17
1.3. Ennakkoperintälaki	20
1.4. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta.....	21
1.5. Yritys- ja yhteisötietolaki	22
2. Voimaantulo	22
LAKIEHDOTUKSET	24
tuloverolain 10 §:n muuttamisesta	24
verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.....	24
ennakkoperintälain muuttamisesta	26
rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	26

yritys- ja yhteisötietolain 3 §:n muuttamisesta	28
LIITE	29
RINNAKKAISTEKSTIT	29
verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	29
ennakkoperintälain muuttamisesta	32
rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	33
yritys- ja yhteisötietolain 3 §:n muuttamisesta	36

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Ulkomaisen työnantajan palveluksessa olevan rajoitetusti verovelvollisen työntekijän verotus

Tuloverolain (1535/1992) II osan 1 luvussa on määritelty Suomen verolainsäädännön alueellinen ulottuvuus. Henkilö, joka verovuonna ei ole asunut Suomessa, on verovelvollinen vain täältä saamastaan tulosta eli rajoitetusti verovelvollinen. Suomesta saatuna tulona pidetään tuloverolain 10 §:n 4 kohdan mukaan muulta kuin Suomen valtiolta, kunnalta tai muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä saatua palkkatuloa vain silloin, kun työ, tehtävä tai palvelus on yksinomaan tai pääasiallisesti suoritettu Suomessa. Lisäksi edellytetään, että työ on tehty Suomessa olevan työn- tai toimeksiantajan lukuun.

Säännöstä on tulkittu verotuskäytännössä siten, ettei ulkomaisen työnantajan palveluksessa olevan rajoitetusti verovelvollisen työntekijän saamaa palkkatuloa ole pidetty täällä veronalaisena silloin, kun kyse on ollut työvoiman vuokrausta harjoittavalta työnantajalta suomalaiselle työn teettäjälle Suomessa tehtävään työhön. Suomesta saaduksi tuloksi ei ole katsottu rajoitetusti verovelvollisen saamaa palkkaa muissakaan vastaavissa tilanteissa, joissa ulkomainen yritys lähettää rajoitetusti verovelvollisen työntekijän työskentelemään suomalaisen yrityksen palvelukseen ilman, että suomalainen yritys tekee työntekijän kanssa työsopimusta, vaan maksaa ainoastaan lähettävälle yritykselle korvusta työntekijän palveluksista.

Työntekijä tulee tuloverolain 11 §:n nojalla Suomessa yleisesti verovelvolliseksi, jos hän jatkuvasti oleskelee täällä yli kuusi kuukautta. Näissä tapauksissa tilapäinen poissaolo ei estä pitämistä oleskelua jatkavana. Jos alun perin kuutta kuukautta lyhyemmäksi ajaksi Suomeen saapunut työntekijä tulee oleskelun perusteella Suomessa yleisesti verovelvolliseksi, verotetaan hänen saamaansa palkkatuloa täällä oleskelun alusta lukien.

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön, jäljempänä OECD, julkaiseman malliverosopimuksen 15 artiklan 2 kappaleen mukaan hyvityksestä, jonka sopimusvaltiossa asuva saa toisessa sopimusvaltiossa tekemästään työstä, verotetaan vain asuinvaltiossa, jos:

a) saaja oleskelee toisessa valtiossa yhdessä jaksossa, tai useassa jaksossa yhteensä, enintään 183 päivää 12 kuukauden ajanjaksona, joka alkaa tai päättyy kyseisen verovuoden aikana, ja

b) hyvityksen maksaa sellainen työnantaja tai se maksetaan sellaisen työnantajan puolesta, joka ei ole toisessa valtiossa asuva, ja

c) hyvitys ei rasita kiinteää toimipaikkaa, joka työnantajalla on toisessa valtiossa.

Pohjoismaiden välisen verosopimuksen sekä Suomen ja Baltian maiden välillä solmituihin verosopimuksiin liitettyjen päättöpöytäkirjojen mukaan 15 artiklan 2 kappaleen määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta vuokrattuun työntekijään, vaan vuokrattujen työntekijöiden saaman palkkatulon verotusoikeus kuuluu sille valtiolle, jossa työ tehdään (Pohjoismainen verosopimus SopS 26/1997, Latvia SopS 92/1993, Liettua SopS 94/1993 ja Viro SopS 96/1993).

Työvoiman vuokraus on edellä mainituissa sopimuksissa määritelty yhdenmukaisesti OECD:n malliverosopimuksen kommentaarin kanssa. Esimerkiksi Suomen ja Viron välillä solmitun verosopimuksen päättöpöytäkirjan 7 kohdan mukaan sopimusvaltiossa asuvaa työntekijää pidetään vuokrattuna silloin, kun joku, eli vuokranantaja, asettaa hänet käytettäväksi työn tekemistä varten toisen henkilön, eli toimeksiantajan, toisessa sopimusvaltiossa olevassa liiketoiminnassa. Lisäksi edellytetään, että toimeksiantaja asuu tässä toisessa valtiossa tai että hänellä on siellä kiinteä toimipaikka ja että vuokranantaja ei vastaa työn tuloksesta eikä kanna siihen liittyvää riskiä.

Ratkaistaessa kysymystä siitä, onko työntekijää pidettävä vuokrattuna, suoritetaan edellä mainittujen sopimusten mukaan kokonaisarviointi, jossa erityisesti otetaan huomioon:

1) kuuluuko työn yleinen johto ja ohjaus

toimeksiantajalle,

2) tehdäänkö työ työpaikalla, joka on toimeksiantajan määräämävallan alainen ja josta hän vastaa,

3) lasketaanko vuokranantajalle suoritettava hyvitys käytetyn ajan mukaan tai muun, hyvityksen ja työntekijän saaman palkan määrän välisen yhteyden perusteella,

4) asettaako toimeksiantaja suurimman osan työvälaineistä ja tarvikkeista käytettäväksi ja,

5) jos vuokranantaja ei yksipuolisesti määrää työntekijöiden lukumäärää ja niiden soveliaisuutta.

Verosopimuksilla voidaan rajoittaa sisäisen lainsäädännön perusteella määräytyvää verotusoikeutta, mutta ei laajentaa sitä. Tuloverolain 10 §:n 4 kohdan vakiintuneen tulkinnan seurauksena Suomi ei nykyisin voi käyttää Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa tehtyjen verosopimusten työntekovaltiolle antamaa oikeutta verottaa vuokrattujen työntekijöiden saamaa palkkatuloa.

Koska edellä mainittu verotusoikeus koskee ainoastaan vuokrattujen työntekijöiden saamaa palkkatuloa, Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa tehdyt verosopimukset eivät anna verotusoikeutta rajoitetusti verovelvollisen työntekijän palkkatuloon silloin, kun työntekijän tosiasiallinen ulkomainen työnantaja on suomalaisen pääurakoitsijan työmaalla toimiva aliurakoitsija, vaikka työ suoritettaisiin kokonaisuudessaan Suomessa. Näissä tilanteissa palkkatulon verotusoikeus syntyy, jos verovelvollinen oleskelee Suomessa yli kuuden kuukauden ajan, jolloin hänestä tulee Suomessa yleisesti verovelvollinen. Verotusoikeus syntyy myös silloin, kun ulkomaiselle työntekijälle muodostuu Suomeen kiinteä toimipaikka, jonka tulosta työntekijälle maksettava palkka rasittaa, vaikka työntekijä ei oleskelsikaan Suomessa kuutta kuukautta.

Pohjoismaiden välillä virka-avusta verasioissa tehdyn sopimuksen (SopS 37/1991) toteuttamiseksi on 19 päivänä kesäkuuta 1991 tehty virka-apusopimuksen 20 artiklan mukainen toimivaltaisten viranomaisten välinen sopimus veron kannosta ja siirrosta (SopS 53/1991). Sopimuksen tarkoituksena on yhtäältä estää ennakon periminen samasta tulosta kahdessa valtiossa ja toisaalta mahdollistaa ennakkojen siirtäminen siihen valti-

oon, jolla verosopimuksen mukaan on verotusoikeus tuloon. Jos työskentelyvaltion veroviranomainen katsoo, että työskentelyssä on kysymys työvoiman vuokrauksesta, voidaan veron ennakkoa sopimuksen mukaan periä siellä. Työskentelyvaltion viranomaisen on annettava tästä ilmoitus työntekijän kotivaltion viranomaiselle, joka ei ilmoituksen saatuaan saa vaatia ennakkoa palkasta. Jos veron ennakkoa on suoritettu muussa sopimusvaltiossa kuin siinä valtiossa, jolla verosopimuksen mukaan on oikeus vaatia lopullista veroa, voidaan vero sopimuksen nojalla siirtää jälkimmäiselle valtiolle.

Rajoitetusti verovelvollisen työkorvauksen saajan merkitseminen ennakkoperintärekisteriin

Ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:n mukaan muuna kuin palkkana pidettävän työ- tai käyttökorvauksen maksajan on toimitettava maksamastaan suorituksesta ennakkonpidätys, jos saajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin. Säännöksellä on haluttu muun muassa torjua harmaata taloutta saattamalla yritykset verohallinnon ylläpitämään ennakkoperintärekisteriin ja siten verovalvonnan piiriin. Ennakkoperintärekisteristä voidaan ennakkoperintälain 26 §:n mukaan poistaa tai siihen jättää merkitsemättä yritys, joka on olennaisesti laiminlyönyt verotukseen liittyviä veronmaksu- tai muita velvollisuuksiaan.

Ennakkoperintärekisteristä poistaminen tai siihen merkitsemättä jättäminen merkitsee sitä, että kaikista yrityksen saamista työ- tai käyttökorvauksista toimitetaan ennakkoperintäasetuksen (1124/1996) 15 §:n 3 momentin nojalla 13 prosentin suuruinen ennakkonpidätys. Elinkeinoelämän piirissä ennakkoperintärekisterimerkintää pidetään myös varsin yleisesti yrityksen yleisen luotettavuuden osoituksena. On lisäksi huomattava, että ennakkoperintälain 38 §:n nojalla voidaan toimittamatta jätetty ennakkonpidätys maksuunpanna suorituksen maksajalle.

Ennakkoperintälain 25 §:n 3 momentin mukaan rajoitetusti verovelvollista ei merkitä ennakkoperintärekisteriin, jollei hänellä ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa. Jos Suomessa kiinteän toimipaikan omaavaa rajoitetusti verovelvollista ei ole merkitty ennakkoperintä-

perintärekisteriin, kiinteän toimipaikan saamista työkorvauksista on perittävä lähdevero. Tuloverolain 13 a §:n mukaan kiinteän toimipaikan muodostaa esimerkiksi Suomessa oleva paikka, jossa sijaitsee liikkeen johto, toimisto, sivuliike, teollisuuslaitos, tuotantolaitos, työpaja tai myymälä taikka muu pysyvä osto- tai myyntipaikka. Kiinteäksi toimipaikaksi luetaan myös esimerkiksi paikka, jossa rakennusurakointia on huomattavassa määrin harjoitettu.

Koska rajoitetusti verovelvollista, jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, ei voida merkitä ennakkoperintärekisteriin, ei tällaisen yrityksen tarjoaman palvelun perusteella voida myöntää palvelun hankkineelle kotitaloudelle kotitalousvähennystä. Vähennyksen myöntämisen edellytyksenä on tuloverolain 127 b §:n 2 kohdan mukaan se, että työkorvauksen saaja on merkitty ennakkoperintärekisteriin. Sitä, ettei ulkomainen yritys näin ollen voi tarjota vähennykseen oikeuttavia palveluita sijoittautumatta Suomeen, voidaan pitää ongelmallisena yhteisöoikeudellisen palvelujen vapaan liikkuvuuden näkökulmasta.

Ennakkoperintärekisteriin hakeutuvan yrityksen tulee rekisteröinnin yhteydessä antaa viranomaisille yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukaiset tiedot. Yritys- ja yhteisötietolain mukaan yrityksistä kerättäviä tietoja ovat muun muassa tieto siitä, millä nimellä toimintaa harjoitetaan, kotipaikka tai kunta, josta toimintaa johdetaan, yrityksen yhteystiedot, kuten posti- tai käyntiosoite, sekä yrityksen toimiala. Lisäksi merkitään tieto siitä, onko yritys vakuutusmaksuverovelvollinen ja arvonlisäverovelvollinen, samoin kuin se, onko yritys merkitty verohallinnon ylläpitämään työnantaja- tai ennakkoperintärekisteriin. Rekisteristä ilmenee myös toiminnan harjoittamisen oikeudellinen muoto.

Rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman työkorvauksen verotusoikeus

Tuloverolain 10 §:n 2 kohdan mukaan Suomesta saatua tuloa on muun muassa täällä harjoitetusta liikkeestä tai ammatista saatu tulo. Säännöksessä ei ole asetettu edellytykseksi sitä, että tulo liittyisi tänne muodostuvaan kiinteään toimipaikkaan. Työkorvaus

on tyypillisesti tällaista liikkeestä tai ammatista saatua tuloa.

OECD:n malliverosopimuksen liiketuloa koskevan 7 artiklan 1 kappaleen mukaan sopimusvaltion yrityksen saamasta tulosta verotetaan vain yrityksen kotivaltiossa, paitsi jos yritys harjoittaa liiketoimintaa toisessa sopimusvaltiossa siellä olevasta kiinteästä toimipaikasta. Jos yritys harjoittaa liiketoimintaa kiinteästä toimipaikasta, yrityksen saamasta tulosta voidaan verottaa toisessa valtiossa, mutta vain siitä tulon osasta, joka on luettava kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi. Malliverosopimuksen kiinteää toimipaikkaa koskevan 5 artiklan 1 kappaleen mukaan ilmaisulla kiinteä toimipaikka tarkoitetaan kiinteää liikepaikkaa, josta yrityksen toimintaa kokonaan tai osaksi harjoitetaan. Artiklan 2 kappaleen mukaan ilmaisu kiinteä toimipaikka käsittää erityisesti johdon sijainnipaikan, sivuliikkeen, toimiston, tehtaan, työpajan ja kaivoksen tai muun paikan, josta luonnonvaroja otetaan. Rakennustyömaa taikka rakentamis- tai asentamisprojekti muodostaa 3 kappaleen mukaan kiinteän toimipaikan vain silloin, kun se kestää yli 12 kuukautta. Joissakin Suomen solmimissa verosopimuksissa on kuitenkin sovittu tästä poikkeavista aikarajoista. Esimerkkinä voidaan mainita Suomen ja Viron välinen verosopimus, jossa aikarajaksi on sovittu kuusi kuukautta.

Edellä mainituista seikoista johtuen Suomella ei yleensä ole verotusoikeutta rajoitetusti verovelvolliselle maksettavaan liiketuloon tai työkorvaukseen, ellei rajoitetusti verovelvolliselle muodostu Suomeen kiinteää toimipaikkaa. Näin ollen esimerkiksi muuttaman kuukauden kestävästä rakennustöistä maksettavat työkorvaukset jäävät yleensä Suomen verotusoikeuden ulkopuolelle. Suomen verotusoikeuden ulkopuolelle jäävät yleensä myös esimerkiksi erilaiset konsultoinnista rajoitetusti verovelvolliselle maksettavat työkorvaukset, ellei rajoitetusti verovelvollisella ole Suomessa kiinteää liikepaikkaa, josta toimintaa harjoitetaan. Jos kuitenkin rajoitetusti verovelvollisen kotipaikka on valtiossa, jonka kanssa Suomella ei ole verosopimusta, ei verotusoikeus edellytä kiinteää toimipaikkaa.

Lähdeveron periminen rajoitetusti verovelvolliselle yritykselle maksettavasta työkorvauksesta

Ulkomainen yritys on Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta huolimatta rajoitetusti verovelvollinen, jota verotetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978), jäljempänä lähdeverolaki, säännösten mukaisesti. Jos rajoitetusti verovelvollinen on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, kiinteän toimipaikan tulosta verotetaan lähdeverolain 13 §:n 4 momentin mukaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) mukaisessa järjestyksessä. Lähdeverolain 15 §:n 3 momentin mukaan yhteisön tulovero on 26 prosenttia.

Lähdeverolain 3 §:n mukaan lähdevero on perittävä suoritukselta, josta ennakoperintälain mukaan on toimitettava ennakonpidätys, eli esimerkiksi työkorvauksesta. Lain 7 §:n mukaan lähdevero suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan ansiotulona, on 35 prosenttia. Suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan pääomatulona, lähdevero on 28 prosenttia.

Edellä mainittujen säännösten nojalla verotuskäytännössä on katsottu, että jos rajoitetusti verovelvolliselle yhteisölle maksajan käsityksen mukaan muodostuu Suomeen kiinteä toimipaikka, tulee työkorvauksesta periä lähdeveroa. Perittävän veron määrä ei sen sijaan selviä säännöksistä yksiselitteisesti.

Useisiin verosopimuksiin sisältyvän syrjintäkiellon sekä yhteisöoikeudellisen syrjintäkiellon nojalla on kuitenkin vakiintuneesti katsottu, että Suomessa olevaa kiinteää toimipaikkaa ei tulisi kohdella huonommin kuin suomalaista yritystä. Näin ollen voidaan katsoa, että kiinteän toimipaikan kautta toimivalle ennakoperintärekisteriin merkittömälle ulkomaiselle yritykselle maksettavasta työkorvauksesta ei tulisi periä veroa enempää kuin 13 prosenttia. Se vastaisi ennakonpidätystä, joka toimitettaisiin ennakoperintäasetuksen 15 §:n 3 momentin mukaan suomalaiselle, ennakoperintärekisteriin kulumattomalle yritykselle maksettavasta työkorvauksesta.

Lähdeveroa perittäessä noudatetaan 10 §:n mukaan kansainvälistä sopimusta, jos tulon

saaja ennen suorituksen maksamista esittää maksajalle selvityksen kotipaikastaan ja muista sopimuksen soveltamisen edellytyksistä. Selvityksenä tulon saaja voi esittää lähdeverokortin tai yksilöinti- ja yhteystietonsa. Maksaja on siten voinut jättää lähdeveron verosopimuksen nojalla perimättä, jos maksaja esittää verotoimiston antaman lähdeverokortin, jonka mukaan veroa ei ole perittävä. Edellä mainitun säännöksen nojalla maksaja on voinut myös muun saamansa selvityksen perusteella arvioida sitä, muodostuuko verosopimusvaltiossa asuvalle työkorvauksen saajalle Suomeen kiinteä toimipaikka vai ei. Jos maksajan käsityksen mukaan kiinteää toimipaikkaa ei ole muodostunut, lähdevero on verosopimuksen nojalla jätetty perimättä. Jos rajoitetusti verovelvolliselle on muodostunut Suomeen kiinteä toimipaikka, lähdeveroa ei peritä, jos rajoitetusti verovelvollinen on merkitty ennakoperintärekisteriin.

Rajoitetusti verovelvolliselle maksettua työkorvauksesta annetaan valvonta- ja vuosiluonnitus vain silloin, kun työkorvaus on maksettu luonnolliselle henkilölle. Rajoitetusti verovelvolliselle yritykselle maksettua työkorvausta ei siten ilmoiteta verohallinnolle.

Rajoitetusti verovelvollista työnantajaa koskevat velvoitteet

Jos rajoitetusti verovelvolliselle työnantajalle muodostuu Suomeen kiinteä toimipaikka, verotus tapahtuu edellä mainittujen lähdeverolain säännösten mukaan verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Tällaisen rajoitetusti verovelvollisen katsotaan olevan myös velvollinen antamaan verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa tarkoitetut, sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevat tiedot. Kiinteän toimipaikan omaava rajoitetusti verovelvollinen on siten velvollinen antamaan tiedot muun muassa työntekijälleen maksamastaan palkasta riippumatta siitä, estääkö verosopimus mahdollisesti palkan verottamisen. Rajoitetusti verovelvollisella työnantajalla, jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, ei sen sijaan ole velvollisuutta antaa työntekijöistään verohallinnolle mitään tietoja.

Verotusmenettelystä annetussa laissa ei ole säännöksiä, joiden nojalla kenenkään muun

tahon kuin vuokratyöntekijän työnantajan tulisi antaa verohallinnolle tietoja vuokratyövoiman käytöstä.

Kaupparekisterilain (129/1979) 3 §:n 4 kohdan mukaan ulkomainen yhteisö tai säätiö, joka perustaa Suomeen sivuliikkeen, on velvollinen tekemään perustamisilmoituksen. Näitä toimijoita kutsutaan kyseisessä laissa ulkomaisiksi elinkeinonharjoittajiksi. Säännöksen 2 momentin mukaan perusilmoituksen saa tehdä myös sellainen elinkeinonharjoittaja, joka ei ole sitä 1 momentin mukaan velvollinen tekemään.

Lähetetyistä työntekijöistä annetun lain (1146/1999) vuoden 2006 alusta voimaan tulleen 4 a §:n mukaan sellaisella lähetetyn työntekijän työnantajalla, jolla ei ole liikepaikkaa Suomessa, on oltava täällä edustaja, jolla on kelpoisuus toimia lähetettävän yrityksen puolesta tuomioistuimessa ja vastaanottaa tämän puolesta haasteita ja muita viranomaisasiakirjoja. Edustaja on asetettava viimeistään työskentelyn alkaessa, ja valtuutuksen tulee kestää vähintään 12 kuukautta siitä, kun työskentely Suomessa on päättynyt. Edustajaa ei tarvitse asettaa, jos työntekijän lähetettyä olo kestää enintään 14 päivää. Työn teettäjän on 9 a §:ssä säädetyn rangaistuksen uhalla sopimuksissaan tai muutoin käytettävissään olevin keinoin huolehdittava siitä, että edustaja asetetaan.

Edustajalla on 4 b §:n mukaan oltava työskentelyn alkaessa kirjallisena hallussaan muun muassa lähetettävän yrityksen ja lähetetyn työntekijän yksilöintitiedot. Yrityksen on ilmoitettava ennen työskentelyn aloittamista työn teettäjälle, kenellä tiedot ovat työntekijän lähetettyä olon aikana. Tiedot on säilytettävä kaksi vuotta siitä, kun työskentely Suomessa on päättynyt.

Jos lähetetyn työntekijän lähetettyä olo kestää yli kahdeksan päivää, on edustajalla 5 §:n mukaan oltava Suomessa hallussaan työntekijän työskentelyä Suomessa koskeva työaikakirjanpito ja tiedot lähetetyille työntekijälle maksetuista palkoista. Edustajan on 8 §:n mukaan pyynnöstä annettava edellä mainitut tiedot ja selvitykset työsuojeluviranomaisille.

Lähetetyillä työntekijällä tarkoitetaan lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 1 §:n mukaan työntekijää, joka työskentelee tavallisesti muussa valtiossa kuin Suomessa ja jon-

ka toiseen valtioon sijoittautunut, työnantajana toimiva yritys työsuhteen kestäessä lähettää rajoitetuksi ajaksi työhön Suomeen, kun se tarjoaa valtioiden rajat ylittäviä palveluita ja kun

1) työntekijä lähetetään yrityksen johdolla ja lukuun tehtävään työhön työnantajan ja Suomessa toimivan palvelujen vastaanottajan välillä tehdyn sopimuksen nojalla,

2) työntekijä lähetetään työhön samaan yritykseen tai

3) työntekijä lähetetään työhön toisen yrityksen käyttöön ja työnantaja on tilapäistä työvoimaa välittävä tai työvoiman vuokrausta harjoittava yritys.

Vuokratyöntekijöiden lisäksi lähetettyjä työntekijöitä ovat siten esimerkiksi ulkomaisen aliurakointiyritysten Suomeen lähettämät työntekijät sekä konserniyritysten suomalaisiin yrityksiin työskentelemään lähettämät työntekijät.

1.2. Tilanne työmarkkinoilla

Euroopan unionin viimeisimmän laajentumisen yhteydessä eduskunta hyväksyi lain Tšekin, Viron, Latvian, Liettuan, Unkarin, Puolan, Slovenian ja Slovakian kansalaisten ansiotyön edellytyksistä (309/2004) eli niin sanotun siirtymäaikalain. Laissa mainittujen uusien jäsenvaltioiden kansalaisilta edellytettiin vielä kahden vuoden ajan 1 päivän toukokuuta 2004 jälkeen työlupaa Suomessa työskentelyyn. Lakia ei kuitenkaan sovellettu työntekijään, jonka uuteen jäsenvaltioon sijoittautunut työnantaja lähetti Suomeen tilapäisesti työskentelemään palvelujen tarjonnan vapauden puitteissa. Toukokuun alusta 2006 työlupaa ei enää ole edellytetty.

Käytännössä mahdollisuus työvoiman vapaaseen liikutteluun palvelujen tarjonnan muodossa on merkinnyt ulkomaisen, erityisesti Viiristä ja muista Baltian maista tulevan vuokratyövoiman määrän voimakasta kasvua vuoden 2004 kevään jälkeen. Kysymys on varsinaisten työvoiman vuokrausyritysten suomalaisille työnantajille vuokraaman työvoiman lisäksi erityisesti rakennustyömailla ja telakoilla aliurakoitsijoina toimivien ulkomaille rekisteröityjen yritysten palveluksessa olevista työntekijöistä. Kaiken kaikkiaan palvelujen vapaan liikkuvuuden puitteis-

sa Suomessa työskenteleviä ulkomaisia työntekijöitä arvioidaan olevan useita tuhansia.

Laki eräiden Euroopan unionin valtioiden kansalaisen työntekoa koskevien tietojen rekisteröinnistä (418/2006) edellyttää, että siirtymäaikalain tarkoittamien Euroopan unionin uusien jäsenvaltioiden kansalaisten työntekoa koskevat tiedot on ilmoitettava rekisteröitäviksi työvoimatoimistoon. Laki tuli voimaan 5 päivä kesäkuuta 2006 ja se on voimassa 30 päivään huhtikuuta 2009. Työntekotiedot on ilmoitettava viimeistään 14 päivän kuluessa työntöen aloittamisesta. Alle kaksi viikkoa kestävää työsuhdetta ei tarvitse rekisteröidä. Ilmoituksessa työntekijän tulee esittää nimensä, syntymäaikansa ja -paikkansa, kansalaisuus sekä työnantajalta saatu selvitys, josta ilmenevät työnantaja, työnantajan yritys- ja yhteisötunnus, ammattiala, työntekopaikkakunta tai -paikkakunnat, työn kesto sekä sovellettava työehtosopimus tai työstä maksettava vastike. Työntekoa koskevat tiedot voi ilmoittaa työvoimatoimistolle joko työnantaja tai ulkomaalainen työntekijä itse. Tiedot talletetaan ulkomaalaisrekisteriin. Rekisteröinnin laiminlyöntiin ei liity seuraamuksia. Lain tavoitteena on parantaa Euroopan unionin uusista jäsenvaltioista Suomeen tulevan työvoiman tilastointia ja seurantaa.

Rakennusteollisuus RT ry:n alkuvuodesta 2006 tekemän selvityksen mukaan kaikista Suomen rakennustyömailla työskentelevistä henkilöistä lähes 10 prosenttia oli ulkomalaisia, mutta suoraan suomalaisten työnantajien palveluksissa olevista henkilöistä ainoastaan vajaat kolme prosenttia. Ulkomainen työvoima oli siten pääosin vuokratyövoimaa tai ulkomaisten aliurakointiyritysten työntekijöitä. Tilanteen voidaan näiltä osin arvioida jossain määrin muuttuvan siirtymäajan päätyttyä.

1.3. Kansainvälinen tilanne

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 49 artiklan mukainen palvelujen tarjonnan vapaus

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 49 artiklassa kielletään rajoitukset, jotka koskevat muuhun yhteisön valtioon kuin palvelujen vastaanottajan valtioon sijoittautuneen jäsenvaltion kansalaisen vapautta tarjota pal-

veluja yhteisössä. Sopimuksen 50 artiklan mukaan palvelun tarjoaja saa tilapäisesti harjoittaa toimintaansa valtiossa, jossa palvelu tarjotaan, niillä edellytyksillä, jotka tämä valtio asettaa kansalaisilleen.

Edellä mainittujen artiklojen piiriin kuuluu muun ohella 16 päivänä joulukuuta 1996 palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY artiklassa 1 määritelty työntekijöiden lähettäminen työkomennukselle. Toisin kuin työntekijöiden vapaassa liikkuvuudessa, toiseen jäsenvaltioon lähettämiselle on ominaista se, että työntekijät palaavat työnsä päätettyään valtioon, jossa he tavallisesti työskentelevät.

Palveluntarjoajiin kohdistuvien erilaisten tarkistusten sekä heiltä vaadittujen menettelyjen on oltava syrjimättömiä ja oikeasuhtaisia. Palveluntarjoajilta ei saa vaatia ennen toiminnan aloittamista tapahtuvaa rekisteröimistä tai asettaa muita etukäteen suoritettavia toimia palvelujen tarjonnan aloittamisen edellytykseksi. Yhteisöoikeuden näkökulmasta hyväksyttäviä ovat siten sellaiset valvontamenettelyt, jotka eivät rajoita muista jäsenvaltioista tulevien yritysten pääsyä markkinoille.

Julkisasiamies on arvioinut 6 päivänä huhtikuuta 2006 asiassa C-433/04, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Belgian kuningaskunta, antamassaan ratkaisuehdotuksessa sitä, onko Belgian verojärjestelmä ristiriidassa palvelujen vapaan liikkuvuuden kanssa siltä osin kuin Belgia velvoittaa rakennuttajat ja urakoitsijat, jotka käyttävät Belgiassa rekisteröimättömiä rakennusalan yrittäjiä, tekemään 15 prosentin suuruisen pidätyksen näille toimijoille suorittamistaan maksuista ja asettaa yrittäjät yhteisvastuuseen rekisteröimättömiä sopimuskumppaneidensa verovelvoista. Komission kanta asiassa oli se, että kyse on palvelujen tarjonnan rajoittamisesta, koska kyseisillä säännöksillä saadaan ulkomaiset rekisteröimättömät yrittäjät luopumaan palvelujen tarjoamisesta Belgian markkinoilla ja kansalliset yrittäjät luopumaan näiden yrittäjien tarjoamien palvelujen käyttämisestä.

Julkisasiamies yhtyi komission näkemykseen ja huomautti lisäksi muun muassa, että säädösten päämääränä oleva veronkierron torjumistavoite voitaisiin saavuttaa kevyem-

millä ja palvelujen tarjoamisen vapautta vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä. Rekisteröimättömiä yrittäjiä voitaisiin esimerkiksi vaatia toimittamaan veroviranomaisille tiedot verotuksellisesta tilanteestaan. Tämän tyyppinen ilmoitus turvaisi julkisasiamiehen mukaan tiedonsaantiin liittyvät takeet, jotka ovat hyvin samantyyppisiä kuin ne, joita rekisteröidyt yritykset antavat. Lisäksi se antaisi viranomaisille mahdollisuuden suorittaa rakennustöiden ajan tarkastuksia ja toteuttaa tapauskohtaisesti tarvittavat toimenpiteet ilman, että palvelujen tarjoamisen vapautta turhaan rajoitettaisiin ja että sanktioitaisiin erotuksetta kaikkia rekisteröimättömiä yrittäjiä.

Ruotsi

Ruotsin verolainsäädännössä olevat säännökset Ruotsissa tehdystä työstä saadun palkkatulon veronalaisuudesta ovat jokseenkin samansisältöiset kuin Suomessa. Ulkomailla asuvien eli Ruotsissa rajoitetusti verovelvollisten henkilöiden Ruotsissa tekemästä työstä saaman palkkatulon verotus tapahtuu ulkomailla asuvien erityistä tuloveroa koskevan lain (SINK) mukaan.

Muulta kuin Ruotsin valtiolta tai kunnalta saatu palkkatulo ei ole ulkomailla asuvalle veronalaista, jos

1) tulon saaja ei oleskele Ruotsissa yli 183 päivää 12 kuukauden aikana,

2) korvauksen maksaja ei ole Ruotsissa asuva työnantaja tai sitä ei makseta tämän puolesta ja

3) korvauksella ei rasiteta työnantajan Ruotsissa olevaa kiinteää toimipaikkaa.

Laissa ei ole erikseen säännöksiä vuokratun työvoiman verotuksesta. Lakia koskevan hallituksen esityksen (prop.1989/90:47 s. 22) mukaan 183 päivän sääntöä ei sovelleta sellaisissa tapauksissa, joissa ruotsalainen toimeksiantaja voidaan todeta tosiasialliseksi työnantajaksi.

Ruotsin verohallinnon ulkomaista vuokratyövoimaa koskevan tulkintaohjeen mukaan (Rättsnytt nr 5/00, julkaisija Skattemyndigheten rättsavdelning) väärinkäytöstilanteita lukuun ottamatta Ruotsi ei voi poiketa sisäisessä lainsäädännössään hyväksytystä työnantajakäsitteestä ulkomaisten työvoiman vuokraajien kohdalla silloin, kun näiden ja

työntekijöiden välinen työsuhte on todellinen.

Vuodesta 2002 jokainen, joka on maksanut veronalaista palkkaa Ruotsissa olevalle henkilölle, on velvollinen antamaan maksamastaan suorituksesta ilmoituksen verohallinnolle. Velvollisuus koskee siis yhtäläillä ulkomaisia kuin kotimaisiakin työnantajia, eikä merkitystä ole myöskään sillä, onko työnantajalla Ruotsissa kiinteää toimipaikkaa.

Ruotsissa on keskusteltu tarpeesta uudistaa verolainsäädäntöä erityisesti rakennusalan harmaan talouden vähentämiseksi. Uudistusten keskeiseksi osaksi on ehdotettu rakennusalalla sovellettavaa urakkavähennysjärjestelmää, joka velvoittaisi urakanantajan pidättämään aliurakoitsijalle maksamastaan urakkasummasta siihen sisältyviä työnantajasuorituksia vastaavan summan. Urakkavähennysjärjestelmää koskevan valmistelevan mietinnön (RSV Rapport 2002:6, Svart arbetskraft inom byggbranschen) mukaan olisi tärkeää, että vähennysjärjestelmä koskisi myös ulkomaisia yrityksiä riippumatta siitä, onko näillä kiinteää toimipaikkaa Ruotsissa. Mietinnön perusteella ei toistaiseksi ole annettu lainsäädäntöehdotuksia.

Tanska

Vuokratut työntekijät ovat Tanskassa verovelvollisia siellä saamistaan tuloista (kildesskattelovenin artikla 2 kappale 1 c). Vero peritään 30 prosentin lopullisena lähdeverona. Vuokralle ottaja on velvollinen laskemaan veron määrän ja pidättämään veron. Jos vuokralle ottaja ei tiedä, kuinka suuri osuus maksetusta työkorvauksesta on katsottava vuokratulle työntekijälle maksettavaksi hyvitykseksi, on hyvityksen määräksi katsottava koko työkorvaus.

Jos tanskalainen yritys tai julkisyhteisö tekee ulkomaisen yrityksen kanssa Tanskassa tapahtuvaa rakennustoimintaa koskevan sopimuksen ja sopimuksen kattama työ tulee kestämään enemmän kuin kolme kuukautta 12 kuukauden ajanjaksona, on verohallinnolle annettava sopimuksesta ilmoitus 30 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä. Ilmoitusta ei ole annettava, jos ulkomaisella yrityksellä on jo Tanskassa kiinteä liikepaikka, josta toimintaa tullaan harjoittamaan. Ilmoituksen on sisällettävä yksilöintitiedot tilaajasta, ul-

komaisesta yrityksestä sekä kaikista sellaisista aliurakointisopimuksista, jotka ulkomainen yritys on puolestaan tehnyt ja jotka ovat kestoltaan yli kolme kuukautta. Lisäksi on annettava tiedot rakennustyön paikasta ja kestosta.

Tanskan ulkomaalaishallitus voi tarvittaessa vaatia tietoja ja dokumentteja työvoiman välittämistä harjoittavan yrityksen rekisteröinnistä ja toiminnasta kotimaassaan, Tanskassa harjoitetusta toiminnasta ja työntekijöiden työsuhteesta yritykseen.

Norja

Norjassa on erityisesti ulkomaisen työvoiman valvontaa varten säädetty kaikkia elinkeinonharjoittajia ja julkisyhteisöjä sitova laajennettu tietojenantovelvollisuus (Ligningsloven § 6—10). Tietojenantovelvollisuus koskee kaikkia ulkomaalaisia palkansaajia ja urakoitsijoita sekä mannerjalustalla tehtyjen töiden osalta myös norjalaisia palkansaajia, jotka tekevät työtä ulkomaiselle yritykselle. Tietojenantovelvollisuus sitoo ulkomaisia työn- ja toimeksiantajia riippumatta verosopimuksista tai siitä, ovatko nämä Norjassa verovelvollisia. Aliurakoitsijoita käyttävät yritykset ovat vastuussa tietojenantovelvollisuuden täyttämisestä ketjun alemmissa portaissa.

Tieto vaaditaan muun muassa työpaikasta, työsuhteen kestosta sekä työnantajasta. Tiedot on toimitettava verohallinnolle sopimusta tehtäessä, viimeistään kuitenkin 14 päivän kuluttua tehtävän alkamisesta. Työsuhteen päättymisestä on myös ilmoitettava. Verohallinto voi määrätä ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä uhkasakon ja ilmoitusten myöhästymisestä tai laiminlyönnistä enintään 75 000 kruunun myöhästymismaksun. Jos ilmoitusvelvollisuus on laiminlyöty, voidaan laiminlyöjä saattaa vastuuseen verovelvollisen tai tämän työnantajan kertymättä jääneistä veroista.

Rajoitetusti verovelvollisen vuokratun työntekijän Norjassa tekemästä työstä saama palkkatulo on Norjasta saatua tuloa ja Norjassa veronalaista (Skatteloven § 2—3). Vuokratyöntekijän työnantaja ja norjalainen käyttäjäyritys ovat yhteisvastuullisesti vastuussa veron pidättämisestä, sosiaaliturvamaksujen perimisestä sekä palkan ilmoitta-

misesta verohallinnolle. Yritykset voivat sopia keskenään vastuun jakamisesta, mutta sopimus vapauttaa yrityksen vastuusta ainoastaan, jos se on veroviranomaisen hyväksymä.

Saksa

Saksassa on säädetty vuonna 1996 laki lähetetyistä työntekijöistä (Arbeitnehmer Entsendegesetz). Lain mukaan ennakkovalvonta perustuu etukäteisilmoitukseen. Työnantajan tai ulkomaisen työvoiman vuokrausyrityksen, joka teettää työtä lain soveltamisalalla, eli rakennusalalla laajasti ymmärrettynä, on annettava ennen työn alkamista työvoimaviranomaiselle työntekijöitä, työkohdetta sekä valtuutettua edustajaa koskevia tietoja. Lisäksi ulkomaista vuokratyövoimaa käyttävä saksalainen yritys rinnastetaan työnantajaan, joten käyttäjäyritys on velvollinen perimään palkasta veron sekä täyttämään työnantajan yleiset tiedonantovelvoitteet (Einkommens-teuergesetz 38 §).

Saksassa on vuoden 2002 alussa tullut voimaan laki, jolla pyritään torjumaan laitonta toimintaa rakennusalalla. Laki velvoittaa kaikkia Saksassa rakennustoimintaa harjoittavia yrityksiä — sekä saksalaisia että ulkomaisia — perimään toiselle yritykselle maksetusta rakentamiseen liittyvästä suoritukselta 15 prosentin suuruisen veronpidätyksen, mikäli samalle saajalle maksetut suoritukset ylittävät 5 000 euroa vuodessa. Arvonlisäverotonta toimintaa harjoittavalle maksajalle raja on 15 000 euroa vuodessa.

Vero jätetään pidättämättä ainoastaan siinä tapauksessa, että saaja esittää todistuksen, jonka myöntämisedellytykset vastaavat pääosin Suomessa noudatettavia ennakkoperintärekisteröinnin edellytyksiä. Suorituksen maksaja on vastuussa perimättä jätetystä verosta, eikä hän voi vedota esimerkiksi ulkomaisien yritysten kohdalla siihen, ettei näitä kenties veroteta Saksassa.

1.4. Nykytilan arviointi

Suomi ei tuloverolain 10 §:n 4 kohdan vaikiintuneen tulkinnan seurauksena voi verottaa Suomessa alle kuusi kuukautta oleskelevien, ulkomaisen työnantajan palveluksessa olevien vuokratyöntekijöiden saamaa palkka-

tuloa, vaikka verotusoikeus esimerkiksi Baltian maiden kanssa tehtyjen verosopimusten mukaan olisi olemassa.

Vuokratyön verotusoikeuteen liittyvien seikkojen lisäksi ongelmia liittyy ulkomaisen työn verovalvontaan yleisemminkin. Verohallinnolla on käytännössä hyvin vähän mahdollisuuksia valvoa ulkomaisten työntekijöiden palveluksessa olevien työntekijöiden tosiasiallista oleskelua Suomessa. Tämän seurauksena Suomessa jää todennäköisesti verottamatta sellaista palkkatuloa, joka on maksettu täällä yli kuuden kuukauden oleskelun perusteella yleisesti verovelvollisiksi muuttuneille, ulkomaisten työntekijöiden palveluksessa oleville työntekijöille.

Ulkomaalaisten työntekijöiden verovalvonnan ongelmat liittyvät paljolti siihen, että myös heidän työntekijönsä kohdistuva verovalvonta on olennaisesti vähäisempää verrattuna suomalaisiin työntekijöihin. Toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta oleva yritys voi aloittaa täällä työpalvelujen tarjoamisen tekemättä minkäänlaisia ilmoituksia Suomen verohallinnolle. Suomessa tehdyn työn perusteella maksettavasta työkorvauksesta ei myöskään poikkeustapauksia lukuun ottamatta peritä lähdeveroa eikä yritykselle maksettua työkorvausta ilmoiteta verohallinnolle.

Verohallinnolla ei siten ole juurikaan mahdollisuuksia valvoa sitä, syntykö näille yrityksille Suomeen kiinteä toimipaikka, tai sitä, tulevatko ne verovelvollisiksi tulo- tai arvonlisäverotuksessa taikka muodostuuko niille velvollisuus toimittaa ennakonpidätys tai periä lähdevero maksamistaan palkoista. Verohallinto ei saa myöskään tietoja näiden yritysten palkansaajista eikä näille Suomessa tehdystä työstä maksetuista palkoista. Mahdollisuudet arvioida työntekijöiden verovelvollisuuden laatua tai ylipäättään toteuttaa näiden verotusta ovat siten hyvin rajatut. Käytännössä on lisäksi esiintynyt tapauksia, joissa täällä tehdystä työstä maksetut palkat ovat jääneet myös yrityksen kotipaikan valtiossa verotuksen ulkopuolelle.

Ulkomaisten aliurakoitsijoiden valvontaan liittyvät ongelmat eivät rajoitu ainoastaan verotulojen menetykseen. Jos esimerkiksi täällä aliurakointipalveluja tarjoava yritys ei maksa veroja Suomeen eikä kotivaltioonsa ja työntekijöille maksetut palkat jäävät kokonaan tai osittain verotuksen ulkopuolelle sekä sosiaa-

liturvamaksut vastaavasti liian alhaisiksi, yrityksen toiminta vääristää kilpailutilannetta markkinoilla.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Vuokratyöntekijöiden verottaminen

Esityksen tavoitteena on saattaa Suomessa tehdystä työstä maksettu palkka nykyistä laajemmin veronalaiseksi Suomessa myös sellaisissa tilanteissa, joissa työntekijän työnantaja on ulkomainen yritys. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Suomessa tehdystä työstä maksettu palkka olisi Suomesta saatua tuloa silloin, kun ulkomainen vuokranantaja on vuokrannut työntekijän Suomessa olevalle työn teettäjälle. Säännöksen nojalla Suomi voisi käyttää nykyistä laajemmin hyväkseen eräiden verosopimusten Suomelle antamaa oikeutta vuokratyöhön liittyvän palkan verotukseen.

Lähdeverolain 16 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka nojalla rajoitetusti verovelvollisen vuokratyöntekijän verotus toimitettaisiin verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Verotus toimitettaisiin siis menettelyllisesti samalla tavalla ja samassa aikataulussa kuin yleisesti verovelvollisten verotus. Verovelvollinen saisi myös työnantajan tai tämän edustajan antamaan vuosi-ilmoitukseen perustuvan esitetyt veroilmoituksen.

Rajoitetusti verovelvolliset palkanmaksajat, joilla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, eivät ole Suomessa velvollisia perimään maksamistaan palkoista lähdeveroa, eikä tällaisen velvoitteen asettamista voida pitää tarkoituksenmukaisena. Sen vuoksi ulkomaisten vuokratyöntekijöiden ennakoperintä olisi hoidettava tällaisissa tilanteissa ennakonkantona. Esityksessä ehdotetaan, että vuokratyöntekijän olisi haettava ennakoja lähdeveron suorituksiksi Suomessa työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä, jos palkan maksaja ei ole velvollinen perimään palkasta lähdeveroa eikä kansainvälinen sopimus estä veron perimistä.

Verojen perimisen tehostamiseksi esityksessä ehdotetaan lisäksi, että ennakkojen

määräajassa hakemisen laiminlyönnistä voitaisiin määrätä veronkorotus. Pohjoismaiden välillä veron kannosta ja siirrosta tehdyssä sopimuksessa on sovittu menettelyistä, joilla voidaan välttää ennakkojen periminen samasta tulosta sekä työntekijän asuinvaltiossa että Suomessa. Vastaavia määräyksiä sisältävien sopimusten tekeminen tulevaisuudessa myös Baltian maiden kanssa saattaisi olla tarkoituksenmukaista.

Lisäksi esityksen tavoitteena on tehostaa ulkomaisen vuokratyövoiman sekä ulkomaisien yritysten muiden työntekijöiden Suomessa tekemän työn valvontaa. Tehokkaan verovalonnan mahdollistamiseksi tulisi tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä muuttaa. Tiedonantovelvollisuuksien tulisi koskea sekä edellä tarkoitettua vuokratyövoimaa että osittain myös muita työntekijöitä, jotka oleskelevat Suomessa yli kuusi kuukautta ja tulevat siten yleisesti verovelvollisiksi. Tiedonantovelvolliseksi säädettäisiin ulkomainen työnantaja tai tämän lähetetyistä työntekijöistä annetussa laissa tarkoitettu edustaja riippuen siitä, onko työnantaja käyttänyt mahdollisuuttaan hakeutua ennakkoperintärekisteriin. Tiedot olisi annettava vain silloin, kun verosopimus ei estä vuokratun työntekijän palkan verottamista Suomessa.

Esityksessä ehdotetaan ensisijaiseksi tiedonantovelvolliseksi ulkomaista työnantajaa, joka on rekisteröitynyt ennakkoperintärekisteriin. Lisäksi tiedonantovelvollinen olisi sellainen työnantaja, joka ei ole asettanut lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:ssä tarkoitettua edustajaa. Ennakkoperintärekisteriin hakeutuvilta työnantajilta kerättäisiin rekisteröimisen yhteydessä perustiedot niiden toiminnasta sekä yhteystiedot, joten myös puuttuminen tiedonantovelvoitteiden laiminlyöntiin olisi mahdollista. Muiden työnantajien osalta yhteystiedot saataisiin työn teettäjien antamien ilmoitusten perusteella. Työnantaja voisi antaa ilmoitusten tekemisen esimerkiksi suomalaisen asiamiehensä tehtäväksi, mutta tämä ei vapauttaisi työnantajaa velvoitteesta tai sen laiminlyönnin johdosta määrättävästä laiminlyöntimaksusta.

Tietyissä tilanteissa ilmoitusvelvollinen olisi ulkomaisen työnantajan lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:ssä tarkoitettu edustaja. Velvollisuus koskisi sellaista edustajaa, jonka edustamaa työnantajaa ei ole

merkitty ennakkoperintärekisteriin. Edustajalla tulisi jo lähetetyistä työntekijöistä annetun lain mukaan olla ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi tarvittavat tiedot. Edustajalle, joka laiminlöisi velvollisuutensa, olisi niin ikään mahdollista määrätä laiminlyöntimaksu.

Työnantajan tai tämän edustajan olisi siten jatkossa annettava vuokratyöntekijästä niin sanottu aloitusilmoitus työskentelyn aloittamista seuraavan kuukauden loppuun mennessä sekä vuosi-ilmoitus. Muiden lähetettyjen työntekijöiden osalta työnantajan tai tämän edustajan olisi annettava vuosi-ilmoitus, jos työntekijä on oleskellut Suomessa yli kuusi kuukautta. Aloitusilmoitus sisältäisi yhteys- ja yksilöintitietoja, tiedon työn teettäjistä sekä arvion työskentelyn kestosta ja palkan määrästä.

Lisäksi työn teettäjän olisi annettava tieto työntekijän vuokralle antaneesta yrityksestä ja tämän edustajasta silloin, kun tällainen edustaja on lähetetyistä työntekijöistä annetun lain mukaisesti asetettu. Ilmoitus olisi annettava työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä. Verohallinto saisi siten ajantasaisia tietoja Suomeen vuokratyövoimaa välittävistä ulkomaisista yrityksistä ja heidän edustajistaan. Näiden tietojen perusteella verohallinnolla olisi mahdollisuus valvoa ulkomaisten yritysten ja heidän edustajiensa tietojenantovelvollisuuksien noudattamista. Lisäksi ajantasaiset tiedot mahdollistaisivat tarkastustoiminnan Suomessa työskentelyn aikana.

Riittävän valmistautumisajan takaamiseksi niin verohallinnolle kuin tiedonantovelvollisillekin ehdotetaan, että aloitusilmoitus samoin kuin työn teettäjän ilmoitus työntekijän vuokralle antaneesta yrityksestä ja tämän edustajasta tulisi antaa ensimmäisen kerran 31 päivään elokuuta 2007 mennessä.

2.2. Ulkomaisten yritysten verovalvonta

Ulkomaisten yritysten verovalvonnan edesauttamiseksi olisi tarpeen saada näitä yrityksiä koskevia tietoja kattavammin verohallinnon käyttöön. Tähän tavoitteeseen voitaisiin päästä rekisteröimällä ulkomaisia yrityksiä nykyistä laajemmin verohallinnon olemassa oleviin rekistereihin. Sen vuoksi ehdotetaan muutettavaksi säännöstä, jonka

mukaan rajoitetusti verovelvollinen voidaan merkitä ennakkoperintärekisteriin vain silloin, kun hänellä on Suomessa kiinteä toimipaikka. Rekisteröityminen säädettäisiin mahdolliseksi kaikille Suomessa ilman kiinteää toimipaikkaa toimiville ulkomaisille yrityksille lukuun ottamatta niitä, joiden asuinvaltion kanssa Suomella ei ole verosopimusta.

Ennakkoperintärekisteröityminen ei kuitenkaan olisi rajoitetusti verovelvollisille pakollista, kuten se ei ole yleisesti verovelvollisillekaan. Yritys- ja yhteisötietolakiin ehdotetaan vastaavasti tehtäväksi muutos, joka mahdollistaisi ilman sivuliikettä toimivan elinkeinonharjoittajan rekisteröimisen.

Esityksessä ehdotetaan, että lähdeverolakiin otettaisiin säännökset siitä, millä edellytyksillä Suomessa tehdyn työn perusteella maksettavasta työkorvauksesta voidaan jättää lähdevero perimättä, sekä perittävän lähdeveron määrästä niissä tilanteissa, joissa vero tulee periä. Yhteisölle, yhteisetuudelle ja yhtymälle maksettavasta työkorvauksesta veron määräksi ehdotetaan 13 prosenttia, joka on sama kuin suomalaiselta, ennakkoperintärekisteriin merkitsemättömältä työkorvauksen saajalta pidettävä ennakonpidätys. Lisäksi luonnolliselle henkilölle maksettavasta työkorvauksesta perittävän veron määräksi ehdotetaan täsmennettäväksi 35 prosenttia.

Vero voitaisiin nykyiseen tapaan jättää perimättä, jos tulon saaja esittää maksajalle lähdeverokortin tai lähdeverolain 10 §:ssä tarkoitetun muun selvityksen kotipaikastaan ja muista verosopimuksen soveltamisen edellytyksistä. Ehdotetun säännöksen mukaan lähdevero voitaisiin jättää perimättä myös silloin, kun tulon saaja on merkitty ennakkoperintärekisteriin.

Koska verovalvontaan ja kiinteän toimipaikan muodostumiseen liittyvät ongelmat ovat erityisen korostuneita tietyillä aloilla, esityksessä ehdotetaan, että rakennustyön, asennus- ja kokoonpanotyön, laivanrakennustyön ja kuljetustyön sekä siivous-, hoiva- ja hoitotyön perusteella maksettavasta työkorvauksesta lähdevero voitaisiin jättää perimättä ainoastaan lähdeverokortin tai ennakkoperintärekisteröitymisen perusteella. Näin arviointi kiinteän toimipaikan muodostumisesta jäisi aina verohallinnon vastuulle eikä maksajan tehtäväksi.

Edellä mainitut tiukemmat edellytykset

saattaisivat ohjata useampia edellä mainituilla toimialoilla toimivia yrityksiä rekisteröitymään ennakkoperintärekisteriin, minkä yhteydessä verohallinto saisi kerättyä yritysten toiminnasta verovalvontaa edesauttavia tietoja. Ennakkoperintärekisteriin merkitty yritys, jolla on Suomessa kiinteä toimipaikka, on velvollinen antamaan veroilmoituksen. Niitä ennakkoperintärekisteriin merkityiltä ulkomaalaisilta yrityksiltä, jotka eivät antaisi veroilmoitusta, tulisi verohallinto säännöllisesti pyytämään toiminnan jatkumisesta ja laadusta selvitystä, jonka perusteella kiinteän toimipaikan olemassaoloa olisi mahdollista valvoa. Niitä ulkomaalaisilta yrityksiltä, jotka eivät hakeutuisi ennakkoperintärekisteriin, verovalvontaa edesauttavia tietoja kerättäisiin lähdeverokortin hakemisen yhteydessä.

2.3. Muita muutosehdotuksia

Verotusmenettelystä annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, joka koskisi niitä ennakonpidätyksen alaisten suoritusten maksajia, jotka pyytävät ennakonpidätyksen toimittamisessa tarvittavat tiedot käyttöönsä. Suorituksen maksaja olisi velvollinen antamaan verotusta varten tarpeellisia tietoja suoritusten saajasta sekä suorituksen laadusta ja arvioidusta määrästä. Säännös korvaisi kumottavaksi ehdotetun ennakkoperintälain säännöksen, jonka nojalla vastaavia tietoja on tullut antaa ennakkoperinnän toimittamista varten.

Eläkelaitoksille ja Kansaneläkelaitokselle ehdotetaan säädettäväksi velvollisuus antaa rajoitetusti verovelvollista eläkkeensaajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen ennakonpidätysprosentin laskemiseksi ja ajantasaisen yhteystietojen saamiseksi verohallinnon käyttöön.

Ennakkoperintälaissa ei ole säännöstä siitä, mikä verovirasto on toimivaltainen antamaan ennakkoratkaisun, jos suorituksen maksajalla ei ole kotikuntaa Suomessa. Toimivaltaiseksi viranomaiseksi tällaisissa tilanteissa ehdotetaan säädettäväksi Uudenmaan verovirasto.

Lisäksi ehdotetaan täsmennettäväksi, että rajoitetusti verovelvollisen yhteisön, joka on harjoittanut liikettä tai ammattia kiinteästä toimipaikasta, on maksettava myös lähdeveron alaisista tuloista yhteisön tuloveroa 26 prosenttia.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotettujen muutosten arvioidaan lisäävän valtion verotuloja. Verotulojen lisäyksen määrää on vaikea arvioida, sillä se riippuu muun muassa valvontaan osoitettavista resursseista. Verotulojen arvioidaan lisääntyvän korkeintaan muutamalla miljoonalla eurolla. Lisäksi muutosten arvioidaan tervehdyttävän kilpailua erityisesti rakennusalalla sekä muilla aliurakointivaltaisilla aloilla.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Esityksen arvioidaan lisäävän verohallinnon työtä pysyvästi. Työllistäviä tehtäviä ovat muun muassa ulkomaisten työnantajien rekisteröinti, lähdeverokorttien myöntäminen, vuokratyöntekijöiden tietojen käsittely, ennakkojen määrääminen, verotuksen toimitaminen ja verojen perintä sekä asiaan liittyvä neuvonta, ohjeistus ja tiedotus. Lisäksi esitys edellyttää huomattavia tietojärjestelmämuutoksia.

4. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainministeri-

össä yhteistyössä Verohallituksen kanssa. Esityksestä on pyydetty lausunto seuraavilta tahoilta: kauppa- ja teollisuusministeriö, sisäasiainministeriö, työministeriö, Tietosuojavaltuutetun toimisto, Viranomaisyhteistyön kehittämisprojekti, Eläketurvakeskus, Kansaneläkelaitos, Keskuskauppakamari, Akava ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Rakennusliitto ry, Rakennusteollisuus RT ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Verorasiantuntijat ry, Suomen Yrittäjät ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Työeläkevakuuttajat TELA ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Lausunnoissa kannatettiin lähes poikkeuksetta esityksen tavoitteita. Myös ehdotetut keinot saivat pääosin tukea, vaikka osa lausunnonantajista esittikin epäilyksiä niiden tehokkuudesta ja arvioi niiden olevan osittain tarpeettoman raskaita. Erityisesti tiedonantovelvollisuuksien osalta lausunnonantajien esittämiä täsmennysehdotuksia on huomioitu esityksessä.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Tuloverolaki

10 §. *Suomesta saatu tulo.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 c kohta, jonka nojalla ulkomailta Suomeen vuokratun työntekijän ulkomaiselta työnantajalta saama palkkatulo säädettäisiin Suomesta saaduksi tuloksi. Palkka katsottaisiin Suomesta saaduksi tuloksi siltä osin kuin se perustuu Suomessa tehtyyn työhön. Säännös kattaisi tyypillisen työvoiman vuokrauksen lisäksi esimerkiksi sellaisen tilanteen, jossa työntekijä ei ole suoraan työsuhteessa suomalaisen toimeksiantajan kanssa sopimuksen tehneeseen vuokranantajaan, vaan on tämän vuokranantajan toiselta yritykseltä vuokraama.

Säännöstä sovellettaisiin ainoastaan työvoiman vuokraamiseen. Työvoiman vuokrauksella tarkoitettaisiin samaa kuin mitä työvoiman vuokrauksella tarkoitetaan Suomen solmimissa verosopimuksissa. Kriteerit siitä, mitä pidetään työvoiman vuokraamisena, olisivat siten yhteneväiset verosopimusten kanssa.

Työntekijää pidettäisiin vuokrattuna silloin, kun joku on asettanut hänet käytettäväksi työn tekemistä varten toisen henkilön liiketoiminnassa edellyttäen, että asettaja eli vuokranantaja ei vastaa työn tuloksesta eikä kannan siihen liittyvää riskiä. Arvioitaessa sitä, onko kyseessä työvoiman vuokraus, ratkaisu tehtäisiin kokonaisharkinnalla, jossa otettaisiin erityisesti huomioon:

1) kuuluuko työn yleinen johto ja ohjaus toimeksiantajalle,

2) tehdäänkö työ työpaikalla, joka on toimeksiantajan määräämisvallan alainen ja josta hän vastaa,

3) lasketaanko vuokranantajalle suoritettava hyvitys käytetyn ajan mukaan tai muun, hyvityksen ja työntekijän saaman palkan välisen yhteyden perusteella,

4) asettaako toimeksiantaja suurimman osan työvälineistä ja tarvikkeista käytettäväksi, ja

5) voiko vuokranantaja yksipuolisesti määrätä työntekijöiden lukumäärästä ja heidän sopivuudestaan.

Säännös koskisi pääsääntöisesti toimialan-

sa mukaisesti työvoiman vuokrausta harjoittavien yritysten työntekijöitä. Myös toimialansa mukaisesti työvoiman välitystä harjoittavan yrityksen voitaisiin katsoa vuokraavan työntekijöitään säännöksessä tarkoitettulla tavalla, jos työnvälitysyrityksen ja työntekijän välillä vallitsee työsopimussuhde. Säännöksen soveltamisalaa ei kuitenkaan olisi rajattu ulkomaisen yrityksen toimialan mukaan, vaan ratkaisu tehtäisiin kokonaisharkinnan perusteella ottaen erityisesti huomioon edellä mainitut kriteerit. Edellä mainittujen kriteerien täyttyessä muunkin kuin toimialansa mukaisesti työvoiman vuokrausta tai tilapäistä työvoiman välitystä harjoittavan ulkomaisen työnantajan Suomeen lähettämän työntekijän saama palkka katsottaisiin täältä saaduksi tuloksi.

Verosopimukset rajoittaisivat kuitenkin edelleen Suomen verotusoikeutta. Tällä hetkellä ainoastaan Pohjoismaiden välinen verosopimus sekä Baltian maiden kanssa tehdyt verosopimukset sallivat vuokratun työntekijän saaman palkan verottamisen työskentelyvaltiossa. Lisäksi vuokratun työntekijän saama palkkaa voitaisiin verottaa silloin, kun työntekijän asuinvaltion ja Suomen välillä ei ole voimassa olevaa verosopimusta.

1.2. Verotusmenettelystä annettu laki

15 a §. *Ulkomaisen työnantajan tiedonantovelvollisuus.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 15 a §, jossa säädettäisiin ulkomaisen työnantajan tiedonantovelvollisuudesta. Tiedonantovelvollisuus koskisi ulkomaista työnantajaa silloin, kun tämä on merkitty ennakkoperintärekisteriin, sekä silloin, kun työnantaja ei ole asettanut lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:ssä tarkoitettua edustajaa. Muutoin tiedonantovelvollinen olisi työnantajan edustaja. Säännös koskisi ilman kiinteää toimipaikkaa Suomessa toimivia ulkomaisia yrityksiä, sillä kiinteän toimipaikan omaavien yritysten tiedonantovelvollisuus määräytyisi 15 §:n mukaisesti.

Pykälän 1 momentin mukaan työnantajan olisi annettava verohallinnolle ilmoitus tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitettua vuokratun työntekijän työskentelyn arvioidusta kestosta ja hänen palkkansa arvioidusta

määrästä sekä työn teettäjistä. Vuokrattu työntekijä olisi yksilöitävä 22 §:ään lisättävässä uudessa 2 momentissa säädetyllä tavalla. Tiedot olisi toimitettava työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä. Tämän aloitusilmoituksen tarkoituksena olisi mahdollistaa vuokratyöntekijöiden ajantasainen valvonta sekä lähdeverolain 16 a §:ssä tarkoitettujen ennakkojen määrääminen viranomaisaloitteisesti, jos työntekijä ei itse ole hakenut ennakkoja määräaikaan mennessä. Aloitusilmoitusta ei annettaisi, jos verosopimus estää veron perimisen palkasta. Ilmoitus tulisi siten tällä hetkellä annettavaksi vain Pohjoismaista, Baltian maista sekä verosopimuksettomista valtioista kotoisin olevista työntekijöistä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan ulkomaisen työnantajan olisi vuosittain ilmoitettava verohallinnolle palkka, jonka se on maksanut tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitettulle Suomeen vuokratulle työntekijälle. Työnantajan antaman vuosilmoituksen perusteella työntekijälle muodostettaisiin esitäytetty veroilmoitus. Myöskään vuosilmoitusta ei annettaisi, jos verosopimus estää veron perimisen palkasta.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan ulkomaisen työnantajan olisi ilmoitettava verohallinnolle myös muille kuin 1 kohdassa tarkoitetuille vuokratuille työntekijöille maksamansa palkka, jos palkansaaja jatkuvasti oleskelee Suomessa yli kuuden kuukauden ajan. Yli kuuden kuukauden oleskelun perusteella palkansaajasta tulee Suomessa yleisesti verovelvollinen, jolloin palkansaaja tulee Suomessa verovelvolliseksi kaikesta täältä ja muualta saamastaan tulosta. Työnantajan vuosilmoituksen perusteella voitaisiin valvoa, ovatko työntekijät ilmoittaneet tulonsa verohallinnolle.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tiedonantovelvollisuudesta niissä tilanteissa, joissa ulkomainen työnantaja ei ole rekisteröitynyt ennakkoperintärekisteriin. Näissä tilanteissa lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:n mukaisesti asetetulla työnantajan edustalla olisi velvollisuus antaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Verohallitukselle annettavasta valtuutuksesta antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisajankohdasta ja -

tavasta. Verohallitus voisi myös rajoittaa tiedonantovelvollisuutta. Valtuutus olisi vastava kuin 15 §:ssä, jossa säädetään tulotietoja koskevasta sivullisen yleisestä tiedonantovelvollisuudesta.

17 §. *Muita tietoja koskeva sivullisen yleisen tiedonantovelvollisuus.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uudet 7-9 momentit, jotka koskevat ulkomailta vuokratulla työntekijällä työtä teettävälle asetettavaa tiedonantovelvollisuutta, ennakonpidätyksen alaisen suorituksen maksajan tiedonantovelvollisuutta sekä eläkelaitosten ja Kansaneläkelaitoksen velvollisuutta antaa rajoitetusti verovelvollista eläkkeensaajaa koskevia tietoja.

Pykälän 7 momentin mukaan työn teettäjä olisi velvollinen antamaan verohallinnolle tiedon ulkomaisen työntekijän vuokralle antaneesta yrityksestä sekä tämän yrityksen lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:n mukaisesti asetetusta edustajasta. Yritys ja edustaja olisi yksilöitävä 22 §:n uudessa 2 momentissa säädetyllä tavalla. Ilmoitus olisi annettava vain silloin, kun verosopimus ei estä veron perimistä työntekijän palkasta.

Työn teettäjän tulisi toimittaa tiedot verohallinnolle silloin, kun ensimmäinen kyseisen yrityksen työntekijä aloittaa työskentelyn työn teettäjälle. Tiedot olisi annettava työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä. Tiedot olisi valvontaan tarpeen muun muassa sen vuoksi, että edustajien ilmoittamisvelvoitteen noudattamista voitaisiin valvoa. Lisäksi ajantasainen tieto edustajista mahdollistaisi tarkastustoiminnan jo työskentelyn aikana, mikä parantaisi valvonnan tehokkuutta.

Edustajaa ei tarvitse lähetetyistä työntekijöistä annetun lain mukaan asettaa, jos työntekijän lähetettynä olo kestää enintään 14 päivää, lukuun ottamatta tilannetta, jossa lyhyempiä työsuhteita ketjutetaan tätä pidemmäksi ajaksi. Jos edustajaa ei tarvitse asettaa, ei myöskään tietoa edustajasta tarvitsisi antaa verohallinnolle. Lisäksi tietoa edustajasta ei tarvitsisi antaa silloin, kun työn teettäjä on lähetetyistä työntekijöistä annetun lain edellyttämällä tavalla pyrkinyt huolehtimaan siitä, että edustaja asetetaan, mutta näin ei tästä huolimatta ole tapahtunut.

Ilmoitusvelvollisuus koskisi kaikkia ulkomailta vuokratulla työntekijällä työtä teettäviä, mutta 22 a §:ssä säädettyä laiminlyönti-

maksua ei voitaisi määrätä luonnolliselle henkilölle, ellei laiminlyönti liity henkilön elinkeinotoimintaan tai maa- tai metsätaloustoimintaan.

Pykälän 8 momentissa säädettäisiin tiedonantovelvollisuudesta, joka koskisi niitä työnantajia ja vastaavien suoritusten maksajia sekä eläkkeen ja etuuksien maksajia, jotka pyytävät ennakonpidätyksen toimittamisessa tarvittavat tiedot käyttöönsä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 17 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Ennakonpidätyksen alaisten suoritusten maksajien olisi ilmoitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot ennakonpidätyksen alaisia suorituksia saavista henkilöistä ja suoritusten laadusta. Lisäksi eläkkeestä ja siihen rinnastettavasta suorituksesta olisi ilmoitettava suorituksen arvioitu määrä. Säännös korvaisi nykyisen enakkoperintälain 7 §:n. Ehdotuksen mukaan tiedot annettaisiin verotusta varten eikä ainoastaan ennakonpidätysprosentin laskemista varten. Ehdotettu muutos olisi perusteltu, koska tietoja voidaan tälläkin hetkellä käyttää verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 10 §:n nojalla myös muussa verotuksen toimittamisessa. Ennakonpidätyksen alaisia suorituksia ovat muun muassa palkat, henkilöstörahaston rahasto-osuudet, työkorvaukset sekä eläkkeet ja niihin rinnastettavat suoritukset kuten luopumiskorvaus, eläketuki ja elinkorko.

Pykälän 9 momentissa säädettäisiin eläkelaitosten ja Kansaneläkelaitoksen velvollisuudesta toimittaa verohallinnolle tietoja rajoitetusti verovelvollisen eläkkeensaajan verotuksen toimittamista varten. Verohallinto ei saa tällä hetkellä kattavasti ilmoitettavaksi ehdotettuja tietoja. Ehdotuksen mukaan eläkelaitosten tulisi ilmoittaa verohallinnolle ennakonpidätysprosentin laskemista ja muuta verotusta varten tarpeelliset tiedot rajoitetusti verovelvollisista henkilöistä, joille eläkelaitokset maksavat eläketuloa. Näistä henkilöistä tulisi ilmoittaa tiedot, jotka verosopimusten mukaan saattavat vaikuttaa verotusoikeuteen. Ilmoitettavia tietoja olisivat henkilön asuinvaltio ja kansalaisuus.

Eläketulon saaja olisi yksilöitävä 22 §:n uudessa 2 momentissa säädetyllä tavalla. Eläkelaitoksen olisi ilmoitettava muun muassa eläketulon saajan yhteystiedot asuinvalti-

ossa sekä asuinvaltion antama vero- tai henkilötunnus. Ajantasainen osoitetieto on tällä hetkellä saatavissa ainoastaan eläkelaitoksilta, koska tietoa ei ole kattavasti tallennettu väestötietojärjestelmään. Osoitetieto on verohallinnossa tarpeen verotusasiakirjojen ja muun veropostin lähettämiseksi eläkkeensajalle.

Kansaneläkelaitoksen tulisi lisäksi ilmoittaa se, onko henkilö vakuutettu Suomessa ja vastaako Suomi henkilön sairaanhoitokustannuksista. Tieto sairausvakuutuksesta annettaisiin sairausvakuutusmaksun määräämistä varten.

Ehdotettujen muutosten johdosta nykyinen 7 momentti siirtyisi 10 momentiksi. Kyseisen säännöksen nojalla Verohallitus antaisi tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista sekä tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta.

22 §. Tietojen antamista koskevat erityissäännökset. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin tiedonkohteen yksilöinnistä silloin, kun verohallinnolle toimitetaan ehdotetussa 15 a §:ssä sekä 17 §:n 7 ja 9 momentissa tarkoitettuja tietoja. Vuokrattu työntekijä, työntekijän vuokralle antanut yritys ja lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:ssä tarkoitettu edustaja tulisi nimen lisäksi aina yksilöidä paitsi suomalaisella henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnuksella taikka henkilötunnuksen puuttuessa syntymäajalla, myös tämän asuinvaltion myöntämällä henkilö- tai verotunnuksella tai muulla vastaavalla tunnuksella. Tämä olisi tarpeen, jotta mainitut henkilöt voitaisiin yksilöidä riittävän tarkalla tavalla ja verohallinto kykenisi varmemmin yhdistämään saatavat tiedot oikeaan henkilöön. Asuinvaltion tunnistetiedot olisivat tarpeen myös silloin, kun verotuksen toimittaminen edellyttää virka-apua tiedonkohteen asuinvaltion viranomaisilta. Lisäksi tiedonantovelvollisen tulisi ilmoittaa tiedonkohteen osoite sekä hänen asuinvaltiossaan että Suomessa. Tämä tieto olisi tarpeen, koska ulkomailla asuvien henkilöiden osoitetietoja ei saada väestörekisteristä ja verohallinto tarvitsee osoitetiedot, johon se voi tarvittaessa lähettää verotusasiakirjoja ja muuta veropostia. Lisäksi eläkelaitoksen tulisi yksilöidä rajoitetusti verovelvollinen eläketuloa saava henkilö säännöksessä tarkoitettulla tavalla.

Tiedonantovelvollisen tarvitsisi antaa vain

ne tiedot, jotka hänellä on hallussaan. Kaikkia mainittuja tietoja ei aina edes ole olemassa, esimerkiksi vuokratulla työntekijällä ei työskentelyn alkaessa välttämättä ole suomalaista henkilötunnusta eikä suomalaisella edustajalla minkään muun valtion antamia tunnisteita.

Ehdotetun muutoksen johdosta nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyisivät 3 ja 4 momentiksi.

22 a §. Laiminlyöntimaksu. Pykälän 5 momentin mukaan laiminlyöntimaksua ei määrätä luonnolliselle henkilölle, ellei kyse ole elinkeinotoimintaan tai maa- tai metsätalous-toimintaan liittyvästä tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä. Koska tietyissä tilanteissa tiedonantovelvolliseksi määrättävä lähetystä työntekijöistä annetussa laissa tarkoitettu edustaja voi olla myös luonnollinen henkilö, joka toimii edustajana työsuhteeseensa liittyen, olisi tarpeen säätää, että edustajalle voidaan kuitenkin aina määrätä laiminlyöntimaksu.

1.3. Ennakkoperintälaki

7 §. Tietojen luovuttaminen verohallinnolle. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Ennakkopidätysprosentin laskemista varten tarpeellisten tietojen toimittamisesta verohallinnolle ehdotetaan säädettäväksi verotusmenettelystä annetun lain 17 §:n uudessa 8 momentissa. Ehdotuksella selkiytettäisiin sääntelyä, koska ennakkopidätyksen toimittamista varten annettuja tietoja voidaan nykyisinkin käyttää myös muussa verotuksen toimittamisessa ja tietojen toimittamisesta olisi siten tarkoituksenmukaista säätää verotusmenettelystä annetussa laissa. Pykälässä oleva säännös, jossa säädetään henkilörekisterilain mukaisesta massaluovutuksesta, on lisäksi vanhentunut henkilötietolain (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säätämisen myötä.

25 §. Ennakkoperintärekisteri. Pykälän 3 momentin mukaan ennakkoperintärekisteriin ei merkitä rajoitetusti verovelvollista, jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että rekisteröitymistä rajoitettaisiin ainoastaan sellaisten ilman kiinteää toimipaikkaa toimivien yritysten osalta, joiden asuinvaltion

kanssa Suomella ei ole verosopimusta. Muutos on tarpeen, jotta Suomessa palveluja tarjoavien ulkomaisten yritysten rekisteröiminen verohallinnon rekistereihin olisi mahdollista nykyistä laajemmin.

Rekisteröinnin yhteydessä ulkomaiselta yritykseltä saataisiin valvontaa varten sen toimintaan liittyviä tietoja, kuten tieto siitä, millä nimellä toimintaa harjoitetaan, kotipaikka tai kunta, josta toimintaa johdetaan, yrityksen yhteystiedot, kuten posti- tai käyntiosoite, sekä yrityksen toimiala. Kun rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 10 e §:ssä lisäksi jäljempänä ehdotetaan, että tietyillä aloilla lähdevero voitaisiin jättää perimättä ainoastaan lähdeverokortin tai ennakkoperintärekisteröinnin perusteella, ulkomaiset yritykset saataisiin nykyistä selvästi paremmin verohallinnon valvonnan piiriin.

Lain 26 §:n mukaan verovirasto voi poistaa ennakkoperintärekisteristä tai jättää rekisteriin merkitsemättä sen, joka olennaisesti laiminlyö veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden, verotusta koskevan ilmoittamis- tai muistiinpanovelvollisuuden taikka muut velvollisuutensa verotuksessa. Ennakkoperintärekisteristä voidaan poistaa tai siihen jättää merkitsemättä myös se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövä edellä tarkoitetut velvollisuutensa.

Verotusmenettelystä annetun lain uudessa 15 a §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöminen voisi olla edellä mainittu ilmoitusvelvollisuuden olennainen laiminlyönti. Lisäksi tarkoituksenmukaista olisi, että verovirasto voisi ottaa myös tietoonsa tulleen toisen valtion verolainsäädännön olennaisen laiminlyönnin huomioon sellaisena seikkana, jonka perusteella voidaan olettaa, että myös Suomen velvoitteita tultaisiin laiminlyömään olennaisesti.

Sellaisten ilman kiinteää toimipaikkaa toimivien yritysten osalta, joiden asuinvaltion kanssa Suomella ei ole verosopimusta, ei ennakkoperintärekisteröitymisen salliminen olisi perusteltua. Verotusoikeus näiden yritysten Suomesta saamaan tuloon ei edellytä kiinteää toimipaikkaa, vaan tulo on lähtökohtaisesti kaikissa tilanteissa verotettavissa. Verovalvonnassa ei näiden yritysten osalta ole myös-

kään mahdollista käyttää virka-apua, joten jälkikäteiseen ilmoittamiseen perustuva verotuksen toimittaminen ei siitäkään syystä ole perusteltua.

Muutoksen seurauksena myös ilman kiinteää toimipaikkaa Suomessa toimivan yrityksen tekemän työn perusteella olisi mahdollista saada kotitalousvähennys. Vähennyksen myöntäminen edellyttää tuloverolain 127 b §:n mukaan sitä, että työkorvauksen saaja on merkitty ennakkoperintärekisteriin.

45 §. Ennakkoratkaisun hakeminen ja antaminen. Pykälän mukaan ennakonpidätystä koskevan ennakkoratkaisun antaa suorituksen maksajan tai saajan kirjallisesta hakemuksesta se verovirasto, jonka virka-alueella suorituksen maksajan kotikunta on. Säännöstä ei ole siitä, mikä verovirasto antaa ennakkoratkaisun, jos maksajalla ei ole Suomessa kotikuntaa. Tästä johtuen on verotuskäytännössä ollut epäselvää, mikä verovirasto antaa ratkaisun ulkomaisen yrityksen Suomessa olevan kiinteän toimipaikan maksaman suorituksen osalta. Toimivaltaiseksi verovirastoksi ehdotetaan säädettäväksi Uudenmaan verovirasto. Uudenmaan verovirasto antaa vastavasti lähdeverolain 12 a §:n mukaisen ennakkoratkaisun, jos lähdeveron perimiseen velvollisella ei ole Suomessa kotipaikkaa.

1.4. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta

7 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että lähdevero yhteisölle, yhteisetuudelle ja yhtymälle maksettavasta ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettusta työkorvauksesta olisi 13 prosenttia ja luonnolliselle henkilölle maksettavasta työkorvauksesta 35 prosenttia. Yhteisölle, yhteisetuudelle ja yhtymälle maksettavasta korvauksesta perittävä vero olisi siten määrältään sama kuin ennakkoperintärekisteriin merkitsemättömältä vastaavalta suomalaiselta työkorvauksen saajalta pidettävä ennakonpidätys. Luonnollisen henkilön saamasta työkorvauksesta veron määrä olisi sama kuin palkasta perittävä lähdevero. Veron määrästä säätäminen olisi tarpeen erityisesti asiassa ilmenneiden epäselvyyksien hälventämiseksi. Taitelijan tai urheilijan henkilökohtaisen toiminnan perusteella maksettavasta korvauksesta vero olisi kuitenkin 4 kohdan mukaisesti 15 prosenttia myös sil-

loin, kun korvaus maksetaan yhteisölle, mikä vastaisi vallitsevaa tilannetta. Lisäksi pykälään ehdotetaan vähäisiä rakenteellisia ja kielellisiä muutoksia.

10 e §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 e §, jossa säädettäisiin siitä, millä edellytyksillä työkorvauksesta ei peritä lähdeveroa. Säännös koskisi kaikkia tilanteita, joissa maksetaan työkorvausta, riippumatta siitä, onko kyse esimerkiksi työvoiman vuokrauksesta tai aliurakoinnista. Säännöksen mukaan veroa ei perittäisi, jos työkorvauksen saaja esittäisi lähdeverokortin, jonka mukaan veroa ei peritä, tai muun selvityksen sellaisen kansainvälisen sopimuksen soveltumisesta, joka estää veron perimisen. Lähdeveroa ei perittäisi myöskään silloin, kun saaja on merkitty ennakkoperintärekisteriin. Verosopimuksen soveltumista koskevaan muuhun selvitykseen vetoamiseksi maksajalla tulisi olla hallussaan 10 §:ssä tarkoitettut yksilöintitiedot sekä tieto siitä, onko saajalla Suomessa kiinteää toimipaikkaa.

Ehdotettu säännös vastaisi nykytilannetta sillä lisäyksellä, että siinä säädettäisiin nimenomaisesti ennakkoperintärekisteröinnin vaikutuksesta lähdeveron perimisvelvollisuu-teen. Rekisteriin merkitylle saajalle työkorvausta maksaneen ei voitaisi katsoa syyllistyneen veron perimisen laiminlyöntiin eikä hän siten altistuisi missään tilanteessa perimättä jääneen veron maksuunpanolle.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin eräiden alojen osalta muita tiukemmista edellytyksistä lähdeveron perimättä jättämiselle. Näiden osalta työkorvauksesta lähdevero voitaisiin jättää perimättä ainoastaan silloin, kun saaja on merkitty ennakkoperintärekisteriin tai hän esittää maksajalle lähdeverokortin, jonka mukaan veroa ei peritä. Saajan esittämä muu selvitys kansainvälisen sopimuksen soveltumisesta ei siten riittäisi näillä aloilla. Tiukempia edellytyksiä sovellettaisiin, jos korvaus maksettaisiin yksinomaan tai pääasiallisesti Suomessa tehdyn rakennus-, asennus-, kokoonpano-, laivanrakennus-, kuljetus-, siivous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella. Rakennustyöllä tarkoitettaisiin varsinaisen rakentamistyön lisäksi myös kaikenlaista maa- ja vesirakentamista, kuten esimerkiksi ruop- paustyötä.

Rakennus- ja asennusalalla kiinteän toimipaikan muodostuminen on usein kytketty ve-

rosopimuksissa toiminnan keston, eikä sen arvioiminen siten ole aina maksajalle mahdollista. Rakennus- ja asennusalan lisäksi tiukempia edellytyksiä sovellettaisiin myös muilla sellaisilla aloilla, joilla on erityisesti todettu esiintyvän verotuksellisia ongelmia. Kun maksaja ei voisi jättää veroa perimättä muun selvityksen kuin lähdeverokortin tai ennakkoperintärekisterimerkinnän perusteella, se ohjaisi rajoitetusti verovelvollisia yrityksiä ottamaan yhteyttä veroviranomaisiin. Näiltä yrityksiltä olisi siten mahdollista kerätä verovalvontaa edesauttavia tietoja, kuten yhteys- ja yksilöintitietoja sekä tietoja toiminnan aloittamisesta ja sen luonteesta.

15 §. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta liikettä tai ammattia harjoittaneen rajoitetusti verovelvollisen yhteisön tulisi suorittaa myös 3 §:ssä tarkoitettusta tulosta yhteisön tuloveroa 26 prosenttia. Tämä vastaisi kaikilta osin vallitsevaa tilannetta ja olisi ainoastaan selkeyden vuoksi tehtävä täsmennys.

16 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös rajoitetusti verovelvollisen vuokratyöntekijän palkan verotus toimitettaisiin verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Tämä merkitsisi sitä, että muun muassa ennakoiden käsittelyyn, verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuuteen, verotuksen toimittamiseen ja veron kantaan sovellettaisiin soveltuvien osin samoja menettelyjä koskevia säännöksiä kuin silloin, kun yleisesti verovelvollisen verotusta toimitetaan.

16 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 a §, jossa säädettäisiin rajoitetusti verovelvollisen vuokratyöntekijän saaman palkan osalta toimitettavasta ennakonkannosta. Vuokratyöntekijän olisi haettava ennakonkantoa aina, jos palkan maksaja ei ole velvollinen perimään palkasta lähdeveroa eikä kansainvälinen sopimus estä veron perimistä palkasta. Tällä hetkellä velvollisuus hakea ennakkoja koskisi siis Baltian maissa ja Pohjoismaissa sekä verosopimuksettomissa valtioissa asuvia vuokratyöntekijöitä. Ennakonkantoa olisi haettava Suomessa työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Velvollisuus hakea ennakonkantoa olisi tarpeen, jotta sellaisilta rajoitetusti verovel-

vollisilta vuokratyöntekijöiltä, joiden työnantaja ei ole velvollinen perimään palkasta veroa, saataisiin perittyä veroa mahdollisimman tehokkaasti sitä mukaa kuin palkkaa maksetaan. Lisäksi sekä työntekijän että verohallinnon näkökulmasta olisi tarkoituksenmukaisinta, että työntekijä voisi hoitaa verotukselliset velvollisuutensa mahdollisimman pitkälti sinä aikana, kun hän oleskelee Suomessa. Ennakoiden hakemisvelvollisuuden noudattamista valvottaisiin työnantajan ja tämän edustajan antamien ilmoitusten perusteella, joista säädettäisiin verotusmenettelystä annetun lain 15 a §:ssä.

Jos työntekijä laiminlöisi velvollisuutensa hakea ennakonkantoa määräajassa, voitaisiin työntekijälle määrätä enintään 2 000 euron veronkorotus. Veronkorotus määrättäisiin säännönmukaisen verotuksen toimittamisen yhteydessä. Mahdollisuus veronkorotuksen määräämiseen olisi tarpeen sen varmistamiseksi, että työntekijät hakisivat ennakkoja omatoimisesti. Veronkorotusta määrättäessä tulisi ottaa huomioon muun muassa se, onko velvollisuus laiminlyöty täysin vai onko kyse myöhästymisestä. Veronkorotuksen määrään vaikuttaisi myös se, mikä on myöhästymisen kesto, vuokratyöstä saadun palkan määrä sekä toiminnan toistuvuus. Jos verovelvolliselle ei esimerkiksi lähdeverolain 6 §:n mukaisen 510 euron vähennyksen huomioon ottamisen jälkeen tulisi maksettavaksi laisinkaan veroa, ei veronkorotusta tulisi välttämättä määrättäväksi, ellei toiminta olisi muutoin erityisen moitittavaa. Myöskään vähäisen myöhästymisen perusteella veronkorotuksen määrääminen ei olisi pääsääntöisesti tarpeen.

1.5. Yritys- ja yhteisötietolaki

3 §. *Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävät yksiköt.* Pykälän 2 momentin 2 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi sanonnallinen tarkennus, jonka mukaisesti myös ilman sivuliikettä Suomessa toimivan ulkomaisen yhteisön tai säätiön rekisteröiminen ennakkoperintärekisteriin olisi mahdollista.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Tuloverolain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran 1 päivänä

tammikuuta 2007 tai sen jälkeen saatuun palkkatuloon.

Verotusmenettelystä annetun lain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2007 annettaviin tietoihin. Lain 15 a §:n 1 momenttia sovellettaisiin kuitenkin ensimmäisen kerran tietoihin työskentelystä, joka alkaa 1 päivänä heinäkuuta 2007 tai sen jälkeen ja lain 17 §:n 7 momenttia tietoihin, jotka annetaan 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen alkavan työn teettämisen perusteella. Lain 17 §:n 7 momentissa tarkoitetut tiedot olisi kuitenkin toimitettava verohallinnolle ensimmäisen kerran 31 päivään elokuuta 2007 mennessä.

Lähdeverolain muutoksia sovellettaisiin

ensimmäisen kerran suoritukseen, joka saadaan 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen, kuitenkin siten, että lain 15 §:n 3 momenttia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa. Lain 16 a §:ää sovellettaisiin myös työskentelyyn, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa ja jatkuu lain voimaan tullessa. Jos työskentely on alkanut ennen lain voimaan tuloa, työntekijän olisi haettava ennakonkantoa 28 päivään helmikuuta 2007 mennessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**tuloverolain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 10 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1549/1995 ja 716/2004, uusi 4 c kohta seuraavasti:

10 §

Suomesta saatu tulo

rannut työntekijän Suomessa olevalle työn teettäjälle;

Suomesta saatua tuloa on muun ohessa:

4 c) palkkatulo, joka on saatu ulkomaiselta työnantajalta Suomessa tehdystä työstä silloin, kun ulkomainen vuokranantaja on vuok-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen saatuun palkkatuloon.

2.

Laki**verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 22 a §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 565/2004, sekä
lisätään lakiin uusi 15 a § sekä 17 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 565/2004 ja laissa 775/2004, uusi 7—9 momentti, jolloin nykyinen 7 momentti siirtyy 10 momentiksi, ja 22 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 565/2004, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

15 a §

Ulkomaisen työnantajan tiedonantovelvollisuus

Ulkomaisen työnantajan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitetun vuokratun työntekijän työskentelyn arvioidusta kestosta ja palkan määrästä sekä työn teettäjistä, jos kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä työntekijän palkasta.

Tiedot on toimitettava työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Ulkomaisen työnantajan on vuosittain toimitettava verohallinnolle 15 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot maksamastaan:

1) tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitetusta palkasta, jos kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä palkasta;

2) muusta kuin 1 kohdassa tarkoitetusta palkasta silloin, kun palkansaaja jatkuvasti oleskelee Suomessa yli kuuden kuukauden

ajan.

Edellä säädetyistä poiketen on lähetetyistä työntekijöistä annetun lain (1146/1999) 4 a §:n mukaisesti asetetun edustajan toimitettava verohallinnolle 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot silloin, kun hänen edustamaansa ulkomaista työnantajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin.

Verohallitus antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta tai rajoittaa tiedonantovelvollisuutta.

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen tiedonantovelvollisuus

Jokaisen, joka teettää työtä tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitettulla vuokratulla työntekijällä, on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot työntekijän vuokralle antaneesta yrityksestä, jos kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä työntekijän palkasta. Lisäksi tällöin on toimitettava tieto yrityksen lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:n mukaisesti asetusta edustajasta. Tiedot on toimitettava sitä kalenterikuukautta seuraavan kuukauden loppuun mennessä, jonka aikana yrityksen ensimmäinen työntekijä aloittaa työskentelyn työn teettäjälle. Edellä mainituissa tiedoissa tapahtuneesta muutoksesta on ilmoitettava verohallinnolle muutosta seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Ennakonpidätyksen alaisen suorituksen maksajan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot suorituksen saajasta ja laadusta pyytäessään ennakonpidätyksen toimitamisessa tarvittavat tiedot verohallinnolta verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 17 §:n 1 momentin nojalla. Eläkkeestä ja siihen rinnastettavasta suorituksesta on ilmoitettava myös suorituksen arvioitu määrä.

Eläkelaitoksen on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot rajoitetusti verovelvollisen eläketuloa saavan henkilön asuinvaltiosta ja kansalaisuudesta. Kansaneläkelaitoksen on lisäksi toimitettava verohallinnolle tieto siitä, onko henkilö va-

kuutettu Suomessa ja vastaako Suomi henkilön sairaanhoitokustannuksista.

22 §

Tietojen antamista koskevat erityissäännökset

Edellä 15 a §:ssä sekä 17 §:n 7 ja 9 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tiedon kohteena oleva on yksilöitävä nimen lisäksi seuraavilla tiedonantovelvollisen hallussa olevilla tiedolla:

- 1) yritys- ja yhteisötunnus taikka henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika;
- 2) asuinvaltion antama vero- tai henkilötunnus tai, jos näitä tietoja ei ole, muu vastaava tunnus; ja
- 3) yhteystiedot sekä Suomessa että asuinvaltiossa.

22 a §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksua ei määrätä luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle, ellei kyse ole elinkeinotoimintaan taikka maa- tai metsätalouteen liittyvästä tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä. Laiminlyöntimaksu voidaan kuitenkin aina määrätä lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:ssä tarkoitetulle edustajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran tietoihin, jotka annetaan vuodelta 2007. Lain 15 a §:n 1 momenttia sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran työskentelyyn, joka alkaa 1 päivänä heinäkuuta 2007 tai sen jälkeen. Lain 17 §:n 7 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran tietoihin, jotka annetaan 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen alkavan työn teettämisen perusteella. Tiedot on kuitenkin toimitettava verohallinnolle ensimmäisen kerran 31 päivään elokuuta 2007 mennessä.

3.

Laki**ennakkoperintälain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun ennakkoperintälain (1118/1996) 7 § sekä
muutetaan 25 §:n 3 momentti ja 45 §:n 1 momentti seuraavasti:

25 §

Ennakkoperintärekisteri

Rajoitetusti verovelvollinen voidaan kuitenkin merkitä ennakkoperintärekisteriin ainoastaan silloin, kun hänellä on Suomessa kiinteä toimipaikka tai hänen kotipaikkansa on valtiossa, jonka kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus.

45 §

Ennakkoratkaisun hakeminen ja antaminen

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko ennakkonpidätys toimitettava, tai mitä ennakkonpidätystä toimitettaessa muutoin on noudatettava, asian ratkaisee suorituksen maksajan tai saajan kirjallisesta hakemuksesta se verovirasto, jonka virka-alueella suorituksen maksajan kotikunta on tai, jos tällä ei ole Suomessa kotikuntaa, Uudenmaan verovirasto (*ennakkoratkaisu*). Ennakkoratkaisu annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään ratkaisun antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

4.

Laki**rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 7 §, 15 §:n 3 momentti ja 16 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 7 § ja 15 §:n 3 momentti laissa 856/2005 ja 16 §:n 1 momentti laissa 1149/2005, sekä
lisätään lakiin uusi 10 e ja 16 a § seuraavasti:

7 §

Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Lähdevero on:

1) 35 prosenttia palkasta, henkilöstörahas-
 ton rahasto-osuudesta ja ylijäämästä sekä
 luonnollisen henkilön saamasta ennakkope-

rintälain 25 §:ssä tarkoitettusta työkorvauk-
 sesta ja peitellystä osingosta samoin kuin
 muusta suorituksesta, jota tuloverolain mu-
 kaan verotetaan ansiotulona;

2) 28 prosenttia osingosta, korosta ja rojal-
 tista sekä vakuutus-suorituksesta ja muusta

suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan pääomatulona;

- 3) 19 prosenttia puun myyntitulosta;
- 4) 15 prosenttia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan toimintaan perustuvasta korvauksesta;
- 5) 13 prosenttia yhteisölle, yhteisetuudelle ja yhtymälle maksettavasta muusta kuin 4 kohdassa tarkoitettua työkorvauksesta.

10 e §

Ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettua työkorvauksesta ei peritä lähdeveroa, jos saaja:

- 1) esittää maksajalle lähdeverokortin, jonka mukaan veroa ei peritä;
- 2) esittää maksajalle 10 §:ssä tarkoitettua muun selvityksen sellaisen kansainvälisen sopimuksen soveltumisesta, joka estää veron perimisen; tai
- 3) on merkitty ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa säädettyä ei sovelleta työkorvaukseen, joka maksetaan yksinomaan tai pääasiallisesti Suomessa tehdystä:

- 1) talonrakennus-, maanrakennus-, vesirakennus- tai muusta rakennustyöstä;
- 2) asennus- tai kokoonpanotyöstä;
- 3) laivanrakennustyöstä;
- 4) kuljetustyöstä;
- 5) siivous-, hoiva- tai hoitotyöstä.

15 §

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitettua tulosta yhteisön tuloveroa 26 prosenttia. Jos rajoitetusti verovelvollinen yhteisö on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, on myös 3 §:ssä tarkoitettua tulosta suoritettava yhteisön tuloveroa 26 prosenttia.

16 §

Edellä 13 §:ssä ja jäljempänä 16 a §:ssä tarkoitettua tulosta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään tai sen nojalla määrätään. Veronkannosta ja verojen tilittämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä veronkantolaissa (609/2005) säädetään tai sen nojalla määrätään.

16 a §

Rajoitetusti verovelvollisen työntekijän saaman tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitettua palkan osalta toimitetaan ennakonkanto, jos palkan maksaja ei ole velvollinen perimään palkasta lähdeveroa ja kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä palkasta. Työntekijän on haettava ennakonkantoa Suomessa työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Jos ennakonkantoa ei ole haettu määräajassa, laiminlyönnistä voidaan määrätä enintään 2 000 euron veronkorotus, joka tilitetään valtiolle. Veronkorotuksen suuruutta määrättäessä otetaan huomioon menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut niihin rinnastettavat seikat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen saatuaan suoritukseen. Lain 15 §:n 3 momenttia sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 16 a §:ää sovelletaan myös työskentelyyn, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa ja jatkuu lain voimaan tullessa. Työntekijän on tällöin haettava ennakonkantoa 28 päivään helmikuuta 2007 mennessä.

5.

Laki**yritys- ja yhteisötietolain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä maaliskuuta 2001 annetun yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:n
 2 momentti seuraavasti:

3 §

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröivät yksiköt

 Mitä tässä laissa säädetään yrityksen ja yhteisön rekisteröimisestä yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, sovelletaan myös muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun:

1) ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettuun työnantajarekisteriin merkittävään työnantajaan;

2) ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin merkittävään luon-

nolliseen henkilöön tai ilman sivuliikettä Suomessa toimivaan ulkomaiseen yhteisöön tai säätiöön;

3) arvonlisäverolaissa tarkoitettuun arvonlisäverovelvolliseen tai siinä tarkoitettulla tavalla arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuvaan; sekä

4) eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetussa laissa (664/1966) tarkoitettuun vakuutusmaksuverovelvolliseen.

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Antti Kalliomäki*

Liite
Rinnakkaistekstit

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1558/1995) 22 a §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 565/2004, sekä
lisätään lakiin uusi 15 a § sekä 17 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 565/2004 ja laissa 775/2004, uusi 7—9 momentti, jolloin nykyinen 7 momentti siirtyy 10 momentiksi, ja 22 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 565/2004, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 a §

Ulkomaisen työnantajan tiedonantovelvollisuus

Ulkomaisen työnantajan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitetun vuokratun työntekijän työskentelyn arvioidusta kestosta ja palkan määrästä sekä työn teettäjistä, jos kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä työntekijän palkasta. Tiedot on toimitettava työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Ulkomaisen työnantajan on vuosittain toimitettava verohallinnolle 15 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot maksamastaan:

1) tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitetusta palkasta, jos kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä palkasta;

2) muusta kuin 1 kohdassa tarkoitetusta palkasta silloin, kun palkansaaja jatkuvasti oleskelee Suomessa yli kuuden kuukauden ajan.

Edellä säädetystä poiketen on lähetetyistä työntekijöistä annetun lain (1146/1999) 4 a §:n mukaisesti asetetun edustajan toimitettava verohallinnolle 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot silloin, kun hänen edustamaansa ulkomaista työnantajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin.

Verohallitus antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta tai rajoittaa tiedonantovelvollisuutta.

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Jokaisen, joka teettää työtä tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitettulla vuokratulla työntekijällä, on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot työntekijän vuokralle antaneesta yrityksestä, jos kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä työntekijän palkasta. Lisäksi tällöin on toimitettava tieto yrityksen lähettyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:n mukaisesti asetetusta edustajasta. Tiedot on toimitettava sitä kalenterikuukautta seuraavan kuukauden loppuun mennessä, jonka aikana yrityksen ensimmäinen työntekijä aloittaa työskentelyn työn teettäjälle. Edellä mainituissa tiedoissa tapahtuneesta muutoksesta on ilmoitettava verohallinnolle muutosta seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Ennakonpidätyksen alaisen suorituksen maksajan on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot suorituksen saajasta ja laadusta pyytäessään ennakonpidätyksen toimittamisessa tarvittavat tiedot verohallinnolta verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 17 §:n 1 momentin nojalla. Eläkkeestä ja siihen rinnastettavasta suorituksesta on ilmoitettava myös suorituksen arvioitu määrä.

Eläkelaitoksen on toimitettava verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot rajoitetusti verovelvollisen eläketuloa saavan henkilön asuinvaltiosta ja kansalaisuudesta. Kansaneläkelaitoksen on lisäksi toimitettava verohallinnolle tieto siitä, onko henkilö vakuutettu Suomessa ja vastaako Suomi henkilön sairaanhoitokustannuksista.

Voimassa oleva laki

22 §

Tietojen antamista koskevat erityissäännökset

22 §

Tietojen antamista koskevat erityissäännökset

Edellä 15 a §:ssä sekä 17 §:n 7 ja 9 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tiedon kohteena oleva on yksilöitävä nimen lisäksi seuraavilla tiedonantovelvollisen hallussa olevilla tiedolla:

- 1) yritys- ja yhteisötunnus taikka henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika;
- 2) asuinvaltion antama vero- tai henkilötunnus tai, jos näitä tietoja ei ole, muu vastaava tunnus; ja
- 3) yhteystiedot sekä Suomessa että asuinvaltiossa.

22 a §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksua ei määrätä luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle, ellei kyse ole elinkeinotoimintaan taikka maa- tai metsätalouteen liittyvästä tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä.

22 a §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksua ei määrätä luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle, ellei kyse ole elinkeinotoimintaan taikka maa- tai metsätalouteen liittyvästä tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä. Laiminlyöntimaksu voidaan kuitenkin aina määrätä lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 4 a §:ssä tarkoitettulle edustajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran tietoihin, jotka annetaan vuodelta 2007. Lain 15 a §:n 1 momenttia sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran työskentelyyn, joka alkaa 1 päivänä heinäkuuta 2007 tai sen jälkeen. Lain 17 §:n 7 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran tietoihin, jotka annetaan 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen alkavan työn teettämisen perusteella. Tiedot on kuitenkin toimitettava verohallinnolle ensimmäisen kerran 31 päivään elokuuta 2007 mennessä.

3.

Laki**ennakkoperintälain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun ennakkoperintälain (1118/1996) 7 § sekä
muutetaan 25 §:n 3 momentti ja 45 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

(7 § kumotaan)

Tietojen luovuttaminen verohallinnolle

*Ennakkopidätysprosentin laskemista varten on ennakkopidätyksen alaisten suoritus-
 ten maksajien toimitettava verohallinnolle
 suorituksia ja niiden saajia koskevat yksi-
 löintitiedot sekä muut tarpeelliset tiedot sen
 mukaan kuin asiasta tarkemmin säädetään
 tai määrätään. Tiedot voidaan luovuttaa
 verohallinnolle henkilörekisterilaissa
 (471/1987) tarkoitettuna massaluovutukse-
 na.*

25 §

25 §

Ennakkoperintärekisteri

Ennakkoperintärekisteri

 Rajoitetusti verovelvollista ei merkitä en-
 nakkoperintärekisteriin, jollei hänellä ole
 Suomessa kiinteää toimipaikkaa.

 Rajoitetusti verovelvollinen voidaan kui-
 tenkin merkitä ennakkoperintärekisteriin
 ainoastaan silloin, kun hänellä on Suomessa
 kiinteä toimipaikka tai hänen kotipaikkansa
 on valtiossa, jonka kanssa Suomella on
 kaksinkertaisen verotuksen välttämistä kos-
 keva sopimus.

45 §

45 §

Ennakkoratkaisun hakeminen ja antaminen

Ennakkoratkaisun hakeminen ja antaminen

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko enna-
 konpidätys toimitettava, tai mitä ennakon-
 pidätystä toimitettaessa muutoin on nouda-
 tettava, asian ratkaisee suorituksen maksa-
 jan tai saajan kirjallisesta hakemuksesta se
 lääninverovirasto, jonka virka-alueella suo-

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, onko enna-
 konpidätys toimitettava, tai mitä ennakon-
 pidätystä toimitettaessa muutoin on nouda-
 tettava, asian ratkaisee suorituksen maksa-
 jan tai saajan kirjallisesta hakemuksesta se
 verovirasto, jonka virka-alueella suorituk-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

rituksen maksajan kotikunta on (*ennakkoratkaisu*). Ennakkoratkaisu annetaan määräjäksi, kuitenkin enintään ratkaisun antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun.

sen maksajan kotikunta on *tai, jos tällä ei ole Suomessa kotikuntaa, Uudenmaan verovirasto (ennakkoratkaisu)*. Ennakkoratkaisu annetaan määräjäksi, kuitenkin enintään ratkaisun antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta 11 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (627/1978) 7 §, 15 §:n 3 momentti ja 16 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 7 § ja 15 §:n 3 momentti laissa 856/2005 ja 16 §:n 1 momentti laissa 1149/2005, sekä lisätään lakiin uusi 10 e ja 16 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Lähdevero on 28 prosenttia osingosta, korosta ja rojaltista sekä vakuutusosuutuksesta ja muusta suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan pääomatulona. Lähdevero on 35 prosenttia palkasta, henkilöstörahaston rahasto-osuudesta ja ylijäämästä sekä luonnollisen henkilön saamasta peitelystä osingosta samoin kuin muusta suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan ansiotulona. Lähdevero on kuitenkin 19 prosenttia puun myyntitulosta ja 15 prosenttia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan toimintaan perustuvasta korvauksesta. Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle.

7 §

Lähdevero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Lähdevero on:

- 1) 35 prosenttia palkasta, henkilöstörahaston rahasto-osuudesta ja ylijäämästä sekä luonnollisen henkilön saamasta ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettua työkorvauksesta ja peitelystä osingosta samoin kuin muusta suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan ansiotulona;
- 2) 28 prosenttia osingosta, korosta ja rojaltista sekä vakuutusosuutuksesta ja muusta suorituksesta, jota tuloverolain mukaan verotetaan pääomatulona;
- 3) 19 prosenttia puun myyntitulosta;
- 4) 15 prosenttia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua taiteilijan tai urheilijan toimintaan perustuvasta korvauksesta;
- 5) 13 prosenttia yhteisölle, yhteisetuudelle ja yhtymälle maksettavasta muusta kuin 4 kohdassa tarkoitettua työkorvauksesta.

10 e §

Ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettua

työkorvauksesta ei peritä lähdeveroa, jos saaja:

1) esittää maksajalle lähdeverokortin, jonka mukaan veroa ei peritä;

2) esittää maksajalle 10 §:ssä tarkoitetun muun selvityksen sellaisen kansainvälisen sopimuksen soveltumisesta, joka estää veron perimisen; tai

3) on merkitty ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa säädettyä ei sovelleta työkorvaukseen, joka maksetaan yksinomaan tai pääasiallisesti Suomessa tehdystä:

1) talonrakennus-, maanrakennus-, vesirakennus- tai muusta rakennustyöstä;

2) asennus- tai kokoonpanotyöstä;

3) laivanrakennustyöstä;

4) kuljetustyöstä;

5) siivous-, hoiva- tai hoitotyöstä.

15 §

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitetusta tulosta yhteisön tuloveroa 26 prosenttia.

16 §

Edellä 13 §:ssä tarkoitetusta tulosta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään tai sen nojalla määrätään. Veronkannosta ja verojen tilittämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä veronkantolaissa (609/2005) säädetään tai sen nojalla määrätään.

15 §

Rajoitetusti verovelvollisen yhteisön on suoritettava Suomesta saadusta muusta kuin 3 §:ssä tarkoitetusta tulosta yhteisön tuloveroa 26 prosenttia. Jos rajoitetusti verovelvollinen yhteisö on harjoittanut liikettä tai ammattia Suomessa olevasta kiinteästä toimipaikasta, on myös 3 §:ssä tarkoitetusta tulosta suoritettava yhteisön tuloveroa 26 prosenttia.

16 §

Edellä 13 §:ssä ja jäljempänä 16 a §:ssä tarkoitetusta tulosta suoritettava vero on määrättävä verovelvolliselle verotusmenettelystä annetun lain mukaisessa järjestyksessä. Ennakon käyttämisestä ja rangaistussäännöksistä on soveltuvin osin voimassa, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään tai sen nojalla määrätään. Veronkannosta ja verojen tilittämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä veronkantolaissa (609/2005) säädetään tai sen nojalla määrätään.

16 a §

Rajoitetusti verovelvollisen työntekijän saaman tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitetun palkan osalta toimitetaan ennakonkanto, jos palkan maksaja ei ole velvollinen perimään palkasta lähdeveroa ja kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä palkasta. Työntekijän on haettava ennakonkantoa Suomessa työskentelyn aloittamista seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

Jos ennakonkantoa ei ole haettu määräajassa, laiminlyönnistä voidaan määrätä enintään 2 000 euron veronkorotus, joka tilitetään valtiolle. Veronkorotuksen suuruutta määrättäessä otetaan huomioon menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut niihin rinnastettavat seikat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen saatuun suoritukseen. Lain 15 §:n 3 momenttia sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 16 a §:ää sovelletaan myös työskentelyyn, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa ja jatkuu lain voimaan tullessa. Työntekijän on tällöin haettava ennakonkantoa 28 päivään helmikuuta 2007 mennessä.

5.

Laki**yritys- ja yhteisötietolain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä maaliskuuta 2001 annetun yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:n
 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävät yksiköt

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävät yksiköt

Mitä tässä laissa säädetään yrityksen ja yhteisön rekisteröimisestä yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, sovelletaan myös muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun:

1) ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettuun työnantajarekisteriin merkittävään työnantajaan;

2) ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin merkittävään luonnolliseen henkilöön;

3) arvonlisäverolaissa tarkoitettuun arvonlisäverovelvolliseen tai siinä tarkoitettulla tavalla arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuvaan; sekä

4) eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetussa laissa (664/1966) tarkoitettuun vakuutusmaksuverovelvolliseen.

Mitä tässä laissa säädetään yrityksen ja yhteisön rekisteröimisestä yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, sovelletaan myös muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun:

1) ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettuun työnantajarekisteriin merkittävään työnantajaan;

2) ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin merkittävään luonnolliseen henkilöön *tai ilman sivuliikettä Suomessa toimivaan ulkomaiseen yhteisöön tai säätiöön;*

3) arvonlisäverolaissa tarkoitettuun arvonlisäverovelvolliseen tai siinä tarkoitettulla tavalla arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuvaan; sekä

4) eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetussa laissa (664/1966) tarkoitettuun vakuutusmaksuverovelvolliseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .